DARBININKAS

Vol. LXXIV, Nr. 44
Lapkričio - November 17, 1989 · Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Rytų Vokietijoj, iki šiol buvusioj Stalino politikos tvirtovėj, įsisiūbavo beveik kiekviename mieste gyventojų demonstracijos, reikalaujančios didesnės laisvės, demokratijos ir Berlyno sienos nugriovimo. Protestuojančių skaičius kartais siekia net kelis šimtus tūkstančių.

Sovietinės Lietuvos Aukšč. taryba priėmė įstatymą gyventojų apklausimam apie Lietuvos ateitį vykdyti. Toks gyventojų atsiklausimas numatomas vykdyti pasibaigus rinkimam į Aukšč. tarybą. Taip pat buvo priimtas ir pilietybės įstatymas, visiem dabartiniem gyventojam prašyti Lietuvos pilietybės, bet naujai atvykstantieji tokią teisę galės įsigyti tik išgyvenę 10 m. Lietuvoj. Sovietinėj armijoj tarnaują kariai respublikos organų rinkimuose negalės dalyvauti.

Rytų Vokietijos vyriausybei panaikinus draudimą vykti į Čekoslovakiją, tūkstančiai rytų vokiečių įvairiom susisiekimo priemonėm keliauja į Čekoslovakiją, o iš ten į Vakarų Vokietiją. Skaičiuojama, kad iki šiol iš Rytų Vokietijos išvyko 1 proc. jos gyventojų.

Buv. prezidentas Richard Nixon nuvykęs į Kiniją pareiškė, kad Kinijos vadai dėl jų elgesio vasarą Beijinge Tienanmen aikštėj su protestuojančiais studentais yra netekę JAV pagarbos.

Nikaragvos prezidentas Daniel Ortega Savadra nutraukė 19 mėn. trukusias paliaubas su prieš jo vyriausybę kovojančiais partizanais, bet pažadėjo su jais tartis dėl naujų paliaubų.

Lenkija ir Pietų Korėja užmezgė diplomatinius santykius.

JAV pareiškė, kad Rytų Vokietijos vyriausybės paskelbtos priemonės gyventojam nuraminti yra nepakankamos.

Izraelio kariai apšaudė į Jordaną bėgančius du palestiniečius ir vieną jų nušovė.

Etiopijos prezidentas plk. Mengistu Haile Mariam sutiko pradėti pasitarimus su Tigre Liaudies išlaisvinimo fronto partizanais dėl paliaubų.

Rytų Vokietijos vadas Egon Krenz, grįžęs iš Maskvos, pažadėjo toli siekiančių reformų krašto ūkio, švietimo ir administracijos srityse ir maldavo susilaikyti nuo bėgimo į Vakarų Vokietiją.

Lenkijos vyriausybė panaikino politinėm partijom, jų tarpe ir komunistų partijai, teiktas subsidijas.

Rytų Vokietijos min. pirmininko Willy Stoph vadovaujamas ministerių kabinetas dėl gyventojų demonstracijų ir masinio pasitraukimo iš R. Vokietijos (per valandą iškeliauja per 300 žmonių) pasitraukė iš pareigų.

NYT lapkričio 2 paskelbė žurnalisto Anthony Lewis straipsnį apie Estiją. Jame žurnalistas išdėsto Estijos Liaudies fronto veikėjo Mariju Lauristin pažiūras apie Estijos ateitį. Lauristin įrodinėja, kad Sov. S-ga, suteikdama Baltijos valstybėm nepriklausomybę, galėtų daug laimėti.

Sov. S-gos gyventojų apklausinėjimas parodė, kad dauguma yra pesimistiškai nusiteikusi dėl Gorbačiovo reformų pasisekimo ir abejoja, ar reformos turėtų būti toliau vykdomos.

SKUBIAI TALKINKIME ATGIMSTANČIAI LIETUVAI

— Mūsų telegramų tvanas turi užlieti Baltuosius Rūmus —

Amerikos prezidentas George Bush, gruodžio 2-3 Vidužemio jūroje ant laivų ves pokalbius su Sovietų prezidentu Mikhail Gorbačiovu. Po neseniai įvykusio pasitarimo Wyoming kalnuose tarp JAV valstybės sekretoriaus Baker ir Sovietų užsienio reikalų ministerio Ševardnadze buvo galima pajusti Amerikos politikos atvėsimą Baltijos valstybių laisvės klausimu. Reaguodami į Bakerio tuo klausimu viešą pareiškimą, Amerikos baltiečiai spalio mėnesį į Baltuosius Rūmus pasiuntė 1,200 telegramų.

Būsimas Bush-Gorbačiovo susitikimas turi kelti dar didesnį mūsų rūpestį, Nors skelbiama, kad jie kalbėsis apie viską, nesiekdami formalių susitarimų, tačiau autoritetingi žmonės teigia, kad keliais Sovietų Sąjungai svarbiais klausimais susitarimai bus padaryti. Jų tarpe — greičiausiai ir dėl Baltijos valstybių.

Amerikos Baltų Laisvės Lyga kviečia Amerikos lietuvius, latvius ir estus visą lapkričio mėnesį skirti akcijai, kad Amerikos prezidentas Baltijos valstybių klausimu jokių nuolaidų sovietams nedarytų ir tvirtai stovėtų už jų nepriklausomybę. Todėl Lyga kviečia iki lapkričio 28 vykdyti tokią akciją:

1. Į Baltuosius Rūmus pasiųsti bent 10,000 telegramų. Naujas telegramos tekstas paruoštas. Reikia tik paskambinti Western Union (tel. 1-800-257 - 4900) ir paprašyti "operator 9613". Tada prašyti į Baltuosius Rūmus pasiųsti Baltic American Freedom League paruoštą telegramą ir jos nuorašą pasiųsti prašytojo distrikto kongresmanui. Nereikia net sakyti kongresmano pavardės, o tik savo "ZIP Code" numerį. Jie patys žinos, kuriam kongresmanui telegramos nuorašą siųsti. Pabaigoje pasakyti "Please charge to my telephone number".

Labai prašomi telegramas siųsti ir tie, kurie jau siuntė anksčiau.

2. Organizacijos ir pavieniai asmenys prašomi gausiai rašyti laiškučius prezidentui, savo distrikto kongresmanui ir savo valstijos senatoriams ir prašyti juos daryti įtakos į prezidentą, kad pokalbyje su Gorbačiovu tvirtai stovėtų už Baltijos valstybių nepriklausomybę.

3. Visų lituanistinių mokyklų vadovybės prašomos organizuoti mokinius, kad dalyvautų laiškų rašymo akcijoje.

4. Miestuose, kur senatoriai ir kongresmanai turi savo įstaigas ("Field offices"), organizacijų atstovai prašomi asmeniškai apsilankyti ir pageidavimus pareikšti raštu ir žodžiu.

5. Skambinti Baltųjų Rūmų "opinion line" (tel. 1-202 - 456 - 7639) ir, pasakius savo pavardę ir gyvenamąją vietovę, prašyti prezidentą pokalbio metu su Gorbačiovu gruodžio 2-3 reikalauti grąžinti Baltijos valstybėms nepriklausomybę (pav. "I urge the President to support the cause of Baltic independence during his meeting with Michail Gorbachev").

6. Papildomos informacijos ir laiškų pavyzdžius galima gauti rašant:

American Baltic Freedom League
P.O. Box 29657
Los Angeles, CA 90029

arba skambinant 213 666-1820.

Gyvename kritišką Lietuvai laiką. Suglaudinkime pastangas už jos laisvę.

Amerikos Baltų Laisvės Lyga

TARPTAUTINĖ ŽMOGAUS TEISIŲ KONFERENCIJA VYKS VILNIUJE?

Sąjūdžio laikraštis *Respublika* rugsėjo 16 pranešė, kad ateinančių metų rugpjūčio-rugsėjo mėnesiais Vilniuje planuojama surengti antrąją tarptautinę žmogaus teisių konferenciją. Zbigniew Romaszewski, naujojo Lenkijos senato narys ir vienas iš "Solidarumo" vadovų, buvo pakvietęs Sąjūdžio atstovus Petrą Vaitiekūną ir Arūną Degutį į Lenkiją tartis šiuo klausimu.

Pasitarimuose dalyvavo Čekoslovakijos, Jugoslavijos, Vengrijos, VFR, Olandijos, Prancūzijos ir kitų šalių atstovai. Į organizacinį ir konsultacinį komitetą yra pakviesti Vytautas Landsbergis ir Andriejus Sacharovas, kurio tikimasi susilaukti konferencijoje. (Elta)

Libano parlamentas, nepaisant krikščionių kariuomenės vado gen. Michel Aoun grasinimų, susirinko posėdžio ir krašto prezidentu išrinko nuosaikųjį krikščionį maronitą Rene Moawad. JAV ir Sirija jo išrinkimu yra patenkintos.

Rašytojas Jurgis Jankus, kuriam paskirta 1988 metų Liet. Rašytojų Draugijos grožinės literatūros premija už jo pasakojimų knygą "Tėvas Venancijus ir jo Matilda". Nuotr. K. Čikoto

Kai buvo minima 50 metų sukaktis, kaip Lietuva tapo Europos krepšinio meisterė, Kaune buvo pagerbti sportininkai veteranai. Nuotr. V. Kapočiaus

BALTIJOS TAUTŲ APSISPRENDIMAS JUNGTINĖSE TAUTOSE MINIMAS

Spalio 16 d. Jungtinių Tautų Trečiajame komitete vykusių debatų apie tautų apsisprendimą metu iškilo ir Baltijos šalių klausimas. JAV ambasadorius Jonathan Moore savo kalboje pareiškė, kad "Estijos, Latvijos ir Lietuvos žmonių apsisprendimo teisė buvo beveik pusšimtį metų ignoruojama". Anot jo, JAV sveikina SSRS nutarimą pripažinti Molotovo-Ribbentropo slaptus susitarimus ir tikisi, kad valdžia labiau toleruos "asmeniškų požiūrų išraišką", palankiau žiūrės į naujus ūkinius ir politinius santykius, o tai eventualiai prives prie tikro Baltijos valstybių žmonių apsisprendimo.

Sovietų Sąjungos atstovas V. N. Kalmyk užtraukė seną giesmę apie "sovietinę valstybę, pastatytą ant laisvo pasirinkimo ir tautų apsisprendimo pagrindų". Dabar, "glosnost ir pliuralizmo sąlygomis" atvirai diskutuojami įvairūs klausimai apie sovietinės federacijos raidą ir jos problemų išsprendimą. "Pasigirsta ir ekstremistiniai požiūriai, iškreiptai ir šališkai interpretuojantys tautų teisę laisvai apsispręsti ir prieštaraujantys rasinės lygybės bei žmogaus teisių principams" (t. y. nepriklausomybės reikalavimas ir mėginimas sustabdyti kolonistų sriautą. Red.) "Apie šias problemas dabar vyksta sudėtingos diskusijos Baltijos ir kaikuriose kitose Sovietų Federacijos respublikose". (Elta)

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS ŠIŲ METŲ PREMIJA PASKIRTA LAUREATUI JURGIUI JANKUI

Lietuvių Rašytojų draugija kasmet skiria premiją už metų geriausią grožinės literatūros knygą. Premija — 2000 dol. Mecenatas — Lietuvių Fondas.

Už 1988 metus grožinės literatūros premija 1989 lapkričio 10 d. balsų dauguma paskirta rašytojui Jurgiui Jankui už jo knygą *Tėvas Venancijus ir jo Matilda*. Knyga išleista Lietuviškos Knygos Klubo Chicagoje.

Vertinimo komisiją sudarė: pirmininkas Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, sekretorius Leonas Lėtas, nariai: Kotryna Grigaitytė-Graudienė, Nelė Mazalaitė-Gabienė, Vytautas Volertas.

Premijos įteikimas bus Chicagoje Mokslo ir kūrybos simpoziumo metu.

PABALTIJO TAUTOS VĖL VIEŠAI PRISIMENAMOS JAV KONGRESE

Pirmą kartą JAV istorijoje spalio 19 JAV Kongreso komisija surengė viešą apklausą nagrinėti Amerikos politinį nusistatymą nepripažinti Pabaltijo tautų inkorporavimo į Sovietų Sąjungą, praneša Lietuvių Informacijos Centras.

Daugiau kaip šimtas stebėtojų išklausė žodinius parodymus, kuriuos pateikė Lietuvos charge d'affaires Stasys Lozoraitis, Latvijos charge d'affaires Anatol Dinbergs, Estijos generalinis konsulas Ernst Jaakson, Valstybės departamento sekretoriaus pirmasis pavaduotojas Europos ir Kanados reikalams James Dobbins ir Pabaltijo tautų inkorporacijos nepripažinimo politikos bei tarptautinės teisės žinovas advokatas William Hough, III.

Ši JAV Helsinkio komisijos prie JAV Kongreso apklausa buvo pirmas atvejis nuo 1953 metų kaip Pabaltijo klausimas tapo Kongreso apklausos tema. JAV Kongreso Komitetas komunistų agresijai tirti, vadinamas Kersten komitetu, buvo įkurtas tais metais tyrinėti Pabaltijo šalių inkorporavimą į Sovietų Sąjungą, bet JAV nepripažinimo politikos nagrinėjimas nebuvo

Helsinkio komisijos apklausoje dalyvavo kongresmenai Steny Hoyer — demokratas iš Maryland, Don Ritter — respublikonas iš Pennsylvania, Edward Feighan — demokratas iš Ohio, senatorius Donald Riegle — demokratas iš Michigano. Kiekvienas pasisakė už Pabaltijo tautų laisvę. Dėl kitų įsipareigojimų Ritter ir Riegle negalėjo išklausyti liudijimų, tačiau abu prabilo į liudytojus bei klausytojus. Riegle, kuris nepriklauso prie Helsinkio komisijos, bet yra pasižymėjęs kaip aktyviausias ir nuosekliausias Pabaltijo šalių nepriklausomybės gynėjas JAV Senate, nustatė toną apklausai tardamas, kad jis norįs geriau suprasti JAV politiką ryšium su Pabaltijų, nes, pasak jo, ji labai neaiški.

Ritter teigė, kad Pabaltijo klausimas buvo ypatingai svarbus matas Vakarams nustatyti, ar Gorbačiovas tikrai nori Sovietų Sąjungą pakeisti į teisinę valstybę. Jei taip, tai toms šalims turi būti leidžiama atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos. Jis atkreipė dėmesį į prezidentui Bush skirtą spalio 16 d. laišką, kuris buvo paruoštas jo ir kongresmeno Hertel iniciatyva ir pasirašytas 121 kongresmeno. Laiškas ragina JAV prezidentą derybose tarp JAV ir Sovietų Sąjungos pakelti Pabaltijo klausimą į regijoninio konflikto plotmę.

Kongresmenas Feighan, kurio dėdė Michael Feighan buvo Kersteno komisijos nariu 1954 metais, pareiškė, kad JAV užsienio politika Pabaltijo tautų atžvilgiu neatitinkanti reikalavimams ir esanti miglota.

Apklausai pirmininkavo kongresmenas Hoyer.

-o-

JAV Kongreso Atstovų Rūmų Užsienio reikalų komiteto pakomitetis žmogaus teisių bei tarptautinių organizacijų klausimams lapkričio 2 sušaukė apklausinėjimą, kurio tikslas — nagrinėti demokratinių reformų tempą bei žmogaus teisių padėtį Sovietų Sąjungoje ir Pabaltijo valstybėse praneša Lietuvių Informacijos Centras.

Anksčiau tokiose Kongreso apklausose Pabaltijo kraštai dažniausiai būdavo linksniuojami kaip Sovietų Sąjungos respublikos. Šios apklausos pavadinime — "Pace of Democratic Reforms and Status of Human Rights in....the Soviet Union and Baltic States" — buvo akcentuojama, kad Pabaltijo valstybės nėra teisėtos Sovietų Sąjungos dalys.

(nukelta į 2 psl.)

ĮVYKIAI OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— Lietuvos Komunistų Partijos CK marksizmo-leninizmo universiteto Kauno filialas pakeitė pavadinimą į "Visuomenės mokslų universitetas". Trys filialai — Jonavoje, Kėdainiuose ir Marijampolėje. Universiteto direktorius Augustinas Sasnauskas. Bus trys fakultetai: politinės katedros, humanitarinės kultūros bei ekonomikos ir valdymo.

— Okupuotoje Lietuvoje iki ateinančių metų spalio 1 jau užsiprenumeravo *Atgimimą* — 30,000, *Gimtąjį Kraštą* — 120,000 ir *Komjaunimo Tiesą* — 500,000.

— Vilniuje yra menedžerių mokykla "Aitvaras", kuri moko įvairių lygių vadovus šiuolaikinių gamybos organizavimo ir valdymo metodų. Užsiėmimai vyksta poilsio bazėje prie Kauno marių. Klausytojai, sėkmingai baigę paruošiamąjį 10 dienų kursą, gali tęsti mokslą mokykloje, kurioje dėstys užsienio mokyklų menedžmento specialistai ir bus suteiktos galimybės stažuotis užsienyje.

— Visų Šventųjų šventė okupuotoje Lietuvoje šiemet buvo pirmą kartą švenčiama oficialiai. Bažnyčiose pamaldose dalyvavo minios tikinčiųjų. Kauno katedroje mišias aukojo kardinolas Vincentas Sladkevičius, o Vilniuje — arkivyskupas Julijonas Steponavičius.

Savaitės įvykiai

Pasaulio žydų reikalais besirūpinanti žydų agentūra siekia iki 1991 m. sutelkti 2 bil. dol. iš Sov. S-gos į Izraelį atvykstantiems žydams įkurdinti. Iš 9000 iš Sov. S-gos per spalio mėn. išvykusių žydų tik 1400 įsikūrė Izraely, o likusiųjų dauguma — JAV.

Salvadoro kairieji partizanai nutraukė pasitarimus su vyriausybe dėl paliaubų.

Gynybos pasekretorius Paul Wolfowitz pareiškė, kad Sov. S-ga ir toliau tebevykdo savo politiką regionaliniuose konfliktuose ir aprūpina moderniais ginklais savo šalininkus Korejoj, Nikaragvoj ir Libijoj.

Sov. S-gos angliakasių nelegalus streikas Vorkutos srity plinta ir palietė net 13 kasyklų. Streikuojama, nes vyriausybė neįvykdė vasarą duotų pažadų pagerinti angliakasių gyvenimą. Min. pirmininkas Nikolai Ryžkov paragino streiką nutraukti, nes streikas sudaro pavojų gyventojus kuru aprūpinti.

Graikijos parlamento rinkimus laimėjo konservatyvi Nauja demokratijos partija, bet parlamento daugumos nepasiekė.

Sovietinės Armenijos nelegalios opozicinės grupės sudarė visų armėnų sąjūdį, prie kurio galės priklausyti ir išeivijos armėnai.

JAV sutiko grąžinti Iranui čia išaldytus 567 mil. dol. Amerikos bankų ieškiniam patenkinti, nes specialus tribunolas daugumą ieškinių yra jau išsprendęs.

Iranas, minėdamas JAV ambasados užgrobimo 10 m. sukaktuves, pakorė 4 "CIA agentus", bet nepajėgė sukelti didesnių gyventojų demonstracijų prieš JAV.

JAV R. katalikų vyskupai susirinko konferencijos Baltimorėje, kur tarp kitų klausimų bus pasisakyta Aids ligos, abortų ir Artimųjų Rytų konflikto klausimais.

Vilniaus universiteto dainų ir tautinių šokių ansamblio dalyviai per pietus jų garbei po vieno jų koncerto Chicagos Jaunimo Centre. Nuotr. Ed. Šulaičio.

LKP NEPAKLUSO GORBAČIOVO RAGINIMUI ATIDĖTI SUVAŽIAVIMĄ

Spalio 12 - 13 Vilniuje posėdžiavęs Lietuvos komunistų partijos (LKP) plenumas nutarė sušaukti LKP XX suvažiavimą š.m. gruodžio 19, nepaisant Gorbačiovo raginimo jį atidėti (*Tiesa*, spaio 13 - 14). LKP CK pirmasis sekretorius Algirdas Brazauskas pranešė, jog jam spalio 12 d. rytą paskambinęs Gorbačiovas kalbėjęs apie persitvarkymo pažangą, apie 1990 m. spalio mėnesį sušauksiamą sovietinės KP XXVIII suvažiavimą, ir siūlė lietuviams "vadovaujantis... bendra logine tvarka", sušaukti savo suvažiavimą 1990 m. pavasarį.

Brazauskas aiškinęsis, kad LKP jau nusprendusi sušaukti savo suvažiavimą anksčiau. Po diplomatišku Gorbačiovo - Brazausko pokalbiu slypi tokia stikrovė: Maskva stengiasi, kaip įmanydama, sutrukdyti ar bent uždelsti LKP pasiskelbimą savarankiška, o dauguma Lietuvos komunistų nori savarankiškos partijos.

LKP plenume buvo akivaizdi ir jos vadovybės pastanga sutramdyti radikalių pasikeitimų norinčią jos narių daugumą. Nors daugelio miestų komunistai, susirinkę į savo neeilinęs konferencijas reikalavo, kad suvažiavime vienas delegatas atstovautų 50-čiai komunistų, plenumas nusprendė priimti formulę — "1 delegatas nuo 200 TSKP narių". (Dabar Lietuvoje yra 200,211 KP narių). Platesnis, suvažiavimas būtų buvęs demokratiškesnis bei radikalesnis. Iš plenume pasakytų kalbų atrodo, kad LKP vadovybė siekia kompromisinio sprendimo — savarankiškos, bet su sovietine KP sutartimis susietos ir jos vadovaujančiuose organuose atstovaujamos partijos. Bet daugelį LKP narių vilioja "vengriškas gambitas", visai su SSKP nesusijusios ir socialistine ar socialdemokratine pasivadinusios partijos sukūrimas. Jei LKP suvažiavime bus pasitenkinta Maskvai priimtinu kompromisu, daugelis LKP narių gali pereiti į jau atsikūrusią Lietuvos socialdemokratų partiją. Apie LKP susiskaldymo pavojų plenume perspėjo Brazauskas ir kiti LKP vadovai. (Elta)

Izraelio ministerių kabinetas sąlyginai priėmė valst. sekretoriaus James A. Baker planą palestiniečių atstovam išrinkti. Pagal Izraelį JAV turėtų iš anksto pasižadėti neversti Izraelio tuo reikalu tartis su PLO ir kad pasitarimai vyktų tik dėl rinkimų įvykdymo.

Libane krikščionių armijos vado gen. Michel Aoun šalininkai, protestuodami dėl naujo prezidento išrinkimo, įsiveržė į maronitų patriarcho Nasrullah Sfair rezidenciją, apspardė ir kitaip niekino patriarchą ir privertė jį bėgti į savo vasaros rezidenciją Sirijos kontroliuojamoj srity.

KOMPOZITORIŲ SĄJUNGA KRITIKUOJA GORBAČIOVĄ IR POLITIKĄ AFGANISTANE

Visuotiniame Lietuvos kompozitorių sąjungos (LKS) narių susirinkime rugsėjo 21 buvo priimta rezoliucija "dėl politinės padėties Lietuvoje ir TSRS", kurioje; (1) pasisakoma "prieš smulkią teritorinę nacionalinę autonomizaciją" (lenkų mažuma Lietuvoje, Red.), kuri yra "stalinistinės koncepcijos atmaina"; (2) pasisakoma prieš "užuominas oficialių žmonių pasisakymuose, neva kai kurie geriau gyvenantys TSRS regionai nori atsiriboti nuo blogiau gyvenančių, kad apsaugotų savo pragyvenimo lygį", nes tokios užuominos "prisideda prie antibaltiškos ir antilietuviškos kampanijos Rusijoje, girdi — Pabaltijis 'gerai gyvena mūsų sąskaita'," (3) nepritariama vienos valstybinės kalbos įvedimui Sovietų Sąjungoje; (4) stebimasi M. Gorbačiovo pareikšta nekvalifikuota nuomone dėl 1940 m. įvykių Pabaltijyje" ("savanoriškas" įsijungimas į SSRS. Red.)

LKS nariai pasiuntė laišką SSRS Aukščiausios Tarybos pirmininkui, kuriame ne tiktai smerkiama "karinė avantiūra Afganistane, kuri vyko be TSRS tautų sutikimo", bet ir kritikuojamas tebesitęsiantis "netiesioginis" TSRS dalyvavimas Afganistano pilietiniame kare. Laiške siūloma šį klausimą įtraukti į SSRS AT Sesijos dienotvarkę ir surengti Sąjunginį referendumą apie SSRS politiką Afganistane (Elta)

PABALTIJO TAUTOS VĖL VIEŠAI PRISIMENAMOS JAV KONGRESE

(atkelta iš 1 psl.)

Liudytojų sąrašą sudarė pagrindinių žmogaus teisių organizacijų atstovai: Holly Burkhalter – Human Rights Watch; Edward Kline — International League for Human Rights; Ludmilla Thorne — Freedem House ir Serge Padukov — International Society for Human Rights.

Apklausą stebėjo maždaug 50 žmonių, jų tarpe svečiai iš Lietuvos — Antanas Buračas, Jonas Mugevičius, Viktoras Petkus ir Antanas Terleckas, kuriuos lydėjo Vliko pirmininkas dr. Kazys Bobelis. Apklausos pirmininkas kongresmenas Wayne Owens, demokratas iš Utah, viešai pasveikino svečius.

Be kongresmeno Owens, apklausoje dalyvavo ir kongresmenas Doug Bereuter, respublikonas iš Nebraska, kuris teigė, kad jo rinkiminėje apygardoje gyvena nemažai latvių, ir kad jis esąs jiems prižadėjęs aplankyti Latviją ir galbūt kitas Pabaltijo šalis netolimoje ateityje.

Įvadinėse pastabose kongresmenai Owens ir Bereuter atkreipė dėmesį į tai, kad Pabaltijo tautos esančios okupuotos šalys.

Bereuter beveik visus klausimus, kuriuos pateikė liudytojams, skyrė Pabaltijo temai. Klausė kodėl Sovietai nusprendė pripažinti, kad Stalino valdžia tikrai sudarė slaptą sutartį su nacių Vokietija ir kaip tas prisipažinimas gali paveikti tautinio apsisprendimo judėjimą Pabaltijo valstybėse? Kokią įtaką religinės bendruomenės turėjusios pabaltiečių tautiniams judėjimams? Ar Pabaltijo respublikų kompartijos bendradarbiauja su tautiniais judėjimais? Kokią įtaką gali turėti nepabaltiečių kareivių atliekančių tarnybą Pabaltijo šalyse, dalyvavimas respublikiniuose rinkimuose ateinančiais metais?

Liudytojų atsakymai į šiuos klausimus buvo įvairūs. Ludmilla Thorne pabrėžė, kad Pabaltijo šalių liaudies frontai nėra antirusiški, kaip Vakaruose kartais pavaizduojama. Tačiau Serge Padukov teigė, jog jie iš tikrųjų buvo antirusiški iš pradžių, bet dabar akcentuoja priešiškumą ne rusams, o komunistų santvarkai.

Liudytojai gyrė Pabaltijo tautų pasiryžimą ginti savo teises taikingu būdu ir sutarė, kad iš trijų Pabaltijo šalių tiktai Lietuvoje Bažnyčia turėjusi labai didelę įtaką žmogaus teisių bei tautinių teisių judėjimui.

Liudytojas Kline prisipažino, kad jis nesąs Pabaltijo šalių žinovas. Jo komentaras tiko visiems liudytojams — nors jie pasirodė neblogai informuoti apie Pabaltijo padėtį, bet jų atsakymai nepasižymėjo ypatingu įžvalgumu.

Apklausinėjimas užsitęsė nepilnas dvi valandas.

(LIC)

IV-toje tuntininkų konferencijoje, kuri vyko spalio 7-8 Beaumont Res., dalyvavo skautų ir skaučių vadovai nuo Atlanto iki Pacifiko ir Kanados rajonas. Nuotr. Vlado Bacevičiaus

ĮVYKIAI OK. LIETUVOJE

— **Lietuvoje** Tjenės miesto choras iš Italijos lankėsi su koncertais Vilniuje, Kaune, Palangoje, Kretingoje, Rumšiškėse.

— **Nuo rugpjūčio 1 d.** Lietuvoje kai kurios prekės pardavinėjamos tik Lietuvos gyventojams, pateikusiems bet kurį asmens dokumentą su nuotrauka, parodantį, kad pirkėjas yra Respublikos gyventojas. Tų prekių sąrašai yra kiekvienoje krautuvėje. Tai galioja maisto produktams ir pramoninėms prekėms.

— **Lietuvos žurnalistų sąjunga** rengiasi kitais metais suruošti Vilniuje pasaulio lietuvių žurnalistų kongresą.

— **Kauno** sporto halėje buvo paminėta 50 metų krepšinio pergalės sukaktis, kai 1939 m. Lietuva laimėjo Europos krepšinio pirmenybes. Visų dėmesys buvo, kai po 50 metų į tą pačią salę įžengė Pranas Lubinas, dabar jau 79 metų, buvęs tada mūsų krepšininkų kapitonas.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

QUEENS COLLISION. KRIS-DEE CORP. D/B/A. Expert auto body works. Ducco Painting. Welding. Frames straightened. Fiber glass work, 131-13 Hillside Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418. John R. Chicavich. 718 441 - 6666. 24 Hours towing 718 657 - 3086.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK – NEW JERSEY – Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK 105.9 FM.Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364, Tel. 718 -229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK – "Lietuvos Atsiminimai", pirmadieniais nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programos, vedamos anglų kalba iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos nuo 7:30 iki 8 v.v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviam, naudojantiem tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — 2 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — — GAUSI PARODŲ SALĖ

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- **LĖKTUVAI**
- **LAIVAI (CRUISES)**
- **TRAUKINIAI (AMTRAK)**
- **AUTOBUSAI**
- **NUOMOJAMOS MAŠINOS**
- **VIEŠBUČIAI**
- **ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS**
- **GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ**

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD. BROOKLYN, N.Y. 11207
Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year $20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Mokslo ir kūrybos simpoziumo belaukiant

Padėkos dienos savaitgalį Chicagoje bus bene didžiausia lietuvių tautos šventė — šeštasis mokslo ir kūrybos simpoziumas — lietuvių mokslininkų suvažiavimas.

Tai bus pirmas toks įvykis lietuvių tautos istorijoje, nes dalyvaus mokslininkai iš okupuotos Lietuvos ir iš viso pasaulio. Tai bus tikras mokyčiausių lietuvių suvažiavimas. Ar kas galėjo svajoti, kad štai ateis laikai, kad ir okupacijos metais suvažiuos į vieną svetingą miestą lietuviai mokslininkai ir kad jų bus tiek daug.

Įsivaizduokite, — tame suvažiavime bus 300 paskaitų! Tokio paskaitų telkinio tikrai niekada nėra buvę lietuvių tautos istorijoje. Paskaitos įvairių — įvairiausiom temom!

Prisiminkime tik aušrininkus, kurie pradėjo tautinį atgimimą, kurie pirmieji jau puoselėjo lietuvišką mokslą ir jį aiškino lietuvių kalba, ar jie galėjo svajoti, kad po šimto metų taip išsimokslins tauta, kad turės šimtų šimtus mokyčiausių žmonių iš visų sričių. Ar svajojo aušrininkai, kad lietuviai mokslininkai bus žinomi tarptautiniuose suvažiavimuose? Kiek dabar yra tokių specialistų, kurie tarptautiniuose simpoziumuose skaito paskaitas!

Tas baudžiavos nuvargintas, paniekintas lietuvis parodė savo genijų, kai išėjo į naujus laikus, į laisvę, kai susiformavo jo nauja tautinė sąmonė. Todėl ir džiaugiasi visi, kad suvažiuoja tiek mokslininkų į vieną vietą, kad pajudina tiek daug klausimų savo paskaitose. Juo daugiau žinosime, juo būsime didesni ir stipresni. Ir turtingesni. Mokslas juk yra pats didžiausias turtas, kurio nei vagys pavagia, nei kandys suėda. Ir jo nereikia nešiotis nei piniginėje nei kuprinėse.

Ir dar kas labai džiugina visus, — kad štai tos paskaitos bus skaitomos lietuvių kalba, kad visos diskusijos, idėjų formulavimai ir techniški apsakymai bus atlikti su tinkama precizija gražia lietuvių kalba.

Juk kadaise priekaištavo lietuvių tautos niekintojai, kad lietuvių kalba niekam netinka. Tai piemenų kalba. Juk ir vyskupui Valančiui sakė, kad jis nerašytų savo didžiojo veikalo *Žemaičių vyskupystės* lietuviškai, nes lietuvių kalba negalima išsireikšti ir kas, pagaliau, skaitys tą veikalą. Bet Valančius parašė ir anais tamsiausiais laikais parodė, kad ir lietuvių kalbą gali naudoti mokslui ir stilingai bei tiksliai išsireikšti.

Po tiekos metų dabar lietuvių kalba pasidarė tokia lanksti, tokia turtinga, kad gali apie viską kalbėti, rašyti, svarstyti. Todėl šis mokslininkų suvažiavimas bus ir lietuvių kalbos didžioji demonstracija — mes galime ir mokame apie visus pasaulio mokslus apie naujausias sąvokas kalbėti lietuviškai ir sugebame išreikšti subtyliausias mintis!

Atvažiavę iš Lietuvos labiau trokštą susipažinti su moderniuoju griežtuoju mokslu, su fizika, matematika, kompiuteriais, nes jie neturi tų sąlygų, kokios čia yra. Bet jie atsiveža lituanistinius mokslus, kurie čia neturi sąlygų augti ir klėstėti. Jų lituanistiniai mokslai ir atsveria šį simpoziumą ir jį subalansuoja: ir lituanistika ir kiti humanitariniai mokslai bus tinkamoje aukštumoje su kitais mokslais.

Sveikiname ši didįjį lietuvių mokslininkų ir kūrėjų suvažiavimą. Savo darbu ir moksliniais bei kūrybiniais laimėjimais iškilkite kuo aukščiausiai. Tegu jūsų laimėjimai dar labiau kelia ir ugdo lietuvių tautą ir neša gėrį visai žmonijai.

Mes negalime pasirodyti prieš pasaulį savo dideliais žemės turtais, kokia milžiniška industrija, bet mes galime pasirodyti savo mokslu. Tegu visas pasaulis žino, kad lietuvių tauta, tenai prie Baltijos ir esanti kituose kraštuose emigracijoje, yra labai mokyta ir kūrybinga tauta.

Sveikiname simpoziumo rengėjus, sveikiname ir jo dalyvius. Tegu šis jūsų nuostabus susitelkimas bus skiriamas tėvynės labui!

Kokius įvykius, gal labiau privataus pobūžio, galėtumėte mums suminėti iš savo viešnagės Vilniuje?

Aišku, jų buvo žymiai daugiau, kaip viešųjų tik, žinoma, jie ne visi būtų įdomūs *Darbininko* skaitytojams. Paminėsiu tai, kas man pačiam buvo malonu ir kas galėtų bei turėtų sudominti lankantį Vilnių lietuvį turistą.

Pirmiausia — tai Dailės muziejus. Šiuo atžvilgiu itin jaučiuosi laimingas, kad muziejų aprodė pats direktorius vizitui paskirdamas visą dieną. Viskas labai įdomu ir miela. Juk čia tiek sutelkta brangaus kultūrinio bei meninio mūsų tautos turto!

Ypač gausus ir įspūdingas tautodailės skyrius, kuriame sukataloguoti ir rūpestingai saugomi senoviški audiniai ir smulkusis skulptūrinis menas, siekąs net 19 šimtmečio pradžią ir net dar gilesnius laiko klodus. Ten tai tikros aukso kasyklos šių dienų dailininkams, kurie tautoje ieško įkvėpimo savo kūrybai. Gražiai sutvarkyta ir stambioji tautodailinė sritis.

Muziejuje yra skyrius, kur stovi iš laukų sunešti būdingi kryžiai bei koplytstulpiai. Taip pat yra skyrius, kur sutelkta žymiojo tautodailės kūrėjo Vinco Svirskio skulptūros.

Taip pat labai vertingas šiuolaikinio meno skyrius. Jame pamačiau jau žinomų dailininkų darbus — paveikslus ir skulptūras. Tarp kitų įspūdingų kūrinių akį patraukė modernūs gobelenai, labai didelio formato, iškabinti ant sienų. Savo koloritu, turiniu ir technika jie galėtų būti New Yorko muziejuose.

Neužmirština ir ta Vilniaus muziejaus sekcija, kur rodomi liturginiai rūbai, kaip stulos, kapos, arnotai ir liturginiai reikmenys — kielikai, monstrancijos ir t.t. Šiais laikais jie nebetinkami vartoti bažnyčiose dėl savo sunkumo. Kiek ten juose aukso ir įvairiausios ornamentikos! Tai papuošalas tiktai muziejams. Į juos žiūrėdamas, matai, kokia iškilminga buvo praėjusių amžių liturgija.

SENELĮ VILNIŲ IR KAUNĄ APLANKIUS

— Pokalbis su T. LEONARDU ANDRIEKUM (3) —

Prieš lankant dailės muziejų, direktorius parodė ir erdvią studiją, kur restauruojami senoviniai paveikslai, indai, audiniai ir pasiskundė, kad provincijoje daug brangių meno vertybių sugadinama, kai jas restauruoja ne specialistai.

Antroji vieta, kurią būtinai norėjau aplankyti, — tai Vilniaus universitetas. Apie šį mokslo židinį daug skaityta, daug girdėta. Jo reikšmė tautai ilgų amžių sklandoje milžiniška. Universitete buvau du kartus — pirmą kartą, privačiai apžiūrėdamas svarbiausius istorinius rankraščius, antrą kartą — pakviestas rektoriaus. Patekęs į universitetą, labai džiaugiausi, kad jo mokslinei bibliotekai padovanojau per savo ilgą gyvenimą sutelktas meno knygas anglų kalba. Be to, gerokai ir nustebau, kai dalį tų knygų pamačiau universiteto trečiajame aukšte po stiklais išstatytų parodai. Vieno fakulteto profesorius dėkingai aiškino, kaip jam kai kurios tų knygų buvusios reikalingos dėstant Tolimųjų Rytų meną.

Antrą sykį lankant universitetą rektoriaus kvietimu taip pat malonu buvo iš jo patirti, jog tos dovanotosios knygos esančios jiems labai reikalingos ir nė vienos iš jų universitetas neturėjęs. Jam paaiškinau, jog tai Amerikos lietuvių pranciškonų dovana, atėjusi į universitetą mano vardu, kai dar nebuvo tokio laisvo bendravimo su tauta, koks yra dabar.

Rektorius dr. Jonas Kubilius dėkingumo ženklan įteikė ir specialų žymenį, pats aprodė universiteto svarbesniuosius pastatus bei sales, ypač apgailestaudamas, kad universiteto ribose esanti labai meniška Šv. Jono bažnyčia buvusi paversta sandėliu ir daug nukentėjusi. Dabar ji atidaryta kaip muziejus ir restauruojama.

Universitete esą 17,000 studentų, pastatai bei fakultetai išskirstyti keliose miesto vietose. Iš Jungtinių Amerikos Valstijų šiais metais esą 80 lietuvių studentų. Jų būrys nuolat augąs. Universitetas paliko neužmirštamą įspūdį kaip mūsų tautos švietimo židinys, kuriame mokslo sėmėsi tokios asmenybės, kaip vyskupas Motiejus Valančius, Simonas Daukantas ir kiti.

Be to, Vilniaus universitetas pasižymi ir savo senumu. Po Jogailos įsteigto Krokuvos universiteto, jis yra seniausias visoje rytinėje Europoje. Dabar jau nebevengiama minėti ir jo steigėjų jėzuitų vardo.

Tikrai sunku išskaičiuoti visas istorines įžymybes, kurias teko aplankyti Vilniuje. Čia, žinoma, ypač minėtina Gedimino statytoji pilis, gražiai atnaujinta ir nuolat pilna turistų iš tolimų Lietuvos kampelių ir Sovietų Sąjungos. Virš pilies dieną-naktį plevėsuoja Lietuvos trispalvė. Būdamas šioje miesto dalyje, aplankiau *Katalikų pasaulio* redakciją, Sąjūdžio būstinę ir "Vagos" leidyklą.

Malonu patekti ir į vadinamą senamiestį. Jis taip pat alsuoja praeitimi. Kai kurie pastatai labai apleisti, bet valdžios globojami ir palengva restauruojami. Gi, daug reikės kapitalo, kol tas senamiestis bus atrestauruotas, nepažeidžiant jo išvaizdos ir istorinio charakterio.

Kita Vilniaus miesto įdomybė — tai senosios barokinės bažnyčios. Jų taip gausu, kad, nuo kalnelio žiūrėdamas, jauti skambant lyg kokią tautinio meno simfoniją. Viskas jau matyta knygose, o čia matai tikrovėje:

(nukelta į 4 psl.)

Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, Vilniaus katedroje po religinių eilėraščių vakaro programos. Kairėje katedros klebonas prel. Kazimieras Vasiliauskas. Nuotr. Algimanto Žižiūno

VINCAS KUDIRKA

VIRŠININKAI 18

Vėl ilgą valandą visi tylėjo. Pagaliau Kruglodurovas pareikalavęs keturis butelius degtinės, tarė žydams.

— Aš gėriau į jūsų sveikatą Tauzintuose, o jūs turite gert į mano sveikatą šičia. Gerkite! — suriko atsistodamas.

Žydeliai, nors nepratę turėjo išgert visą degtinę. Pavaišinęs žydų deputaciją, Vakkanalijus Vziatkovičius iškilmingai tarė:

— Dabar eisime apžiūrėti miesto.

Užsėdęs ant arklio, susirinkusiųjų žydų ir žydukų apsuptas, nujojo per prekyvietę. Prajodamas pro sinagogą, pamatė iš tolo rioksiančią nuošalyje prozos instituciją, sustatytą iš keleto NNN. Išvydo, suspyrė arklį ir, kaip meška į dūmus, šoko ant tų NNN, surikęs galingu balsu:

— Imkite! Laužykite!

O pats mitrina arklį ir vis šaukia:

— Imkite! Laužykite!

Žydukų minia lakstė iš vienos vietos į kitą, saugodamiesi, kad nesumindžiotų arklys. Raitelis, tai pastebėjęs, ramino:

— Vaikai! Nebėkite nuo manęs! Juk aš maskolius!

Tur būt, jam rodėsi, kad jo armija bėga nuo savo generolo. Atsirado minioje ir darbininkų, grįžtančių su kirviais nuo darbo. Juos stražninkai privarė prie NNN. Sužaibavo kirviai, supyškėjo lentos, ir institucija griuvo, o žydai sušuko didžiu balsu ura! Tarytum griuvo Jerichono sienos. Tada pilkasis generolas (Kruglodurovas, buvo apsivilkęs balta mandiera, tik labai sujuodusia) sustabdė arklį, iškilmingai apsižvalgė aplinkui ir nusišluostė prakaitu išrasojusią kaktą. *Venit, vidit, vicit* — Žydpilės istorija dar nebuvo tokio garsaus didžiadarbio žinojusi. Jis Žydpilės kronikose užrašytas šitaip: Podvig Sieravo generala ili vziatije pristupom žydovskich nužnikov v Zydpilė 5 sentiabria 1892 goda (pilkojo generolo didžiadarbis arba žydiškų NNN paėmimas šturmu Žydpilėje 1892 m. rugsėjo 5 d.).

Palūkėjęs, generolas prabilo į minią.

— Ar jums patinka burmistras? Man nepatinka, o jums patinka?

— Patinka, patinka! — sušuko iš visų pusių.

— Aš nematau, ar visiems patinka, — sako generolas. — Kam patinka, teiškelia aukštyn ranką!

Visi žydai ir žydukai iškėlė aukštyn tiek rankų, kiek tik turėjo. Generolas, neva matydamas, iškeltų rankų skaičių, sako:

— Aa! Pusė iškeltų, o pusė ne! Tai nepatinka!

Visi nutilo, tarytum, laukdami pranašo balso.

Lyg tyčia išlenda iš minios žydelis ir drebančiu iš baimės balsu sako "generolui".

— Na, ponas viršininke, kas bus? Tu pats atnešei mums cholerą! Mus išgąsdinai ir dabar jau visi mes sergame.

Pasakęs tai, įlindo atgal, nereikalaudamas nei garbės, nei rankų plojimo, kaipo tikras pranašas. Visi vėl tylėjo toliau. Tiktai generolas, nusiėmė kepurę, gaudydamas su jąja orą iš naujųjų griuvėsių pusės ir varydamas jį prie nosies, atkartojo švelniu didžiai patenkintu balsu:

— Dabar tai smagus oras! tai smagus oras!

Tie griuvėsiai, styrintieji nužeminti po generolo nugalėtojo kojomis, tas tylėjimas, lyg perlėkus, kažkokiai ramybės dvasiai, tas ramumas minios, dar neseniai ūžusios, tas švelnus ir saldus avinėlio balsas, išeinantis iš didvyrio lūpų, kuris valandą prieš tai rykavo įniršusio liūto balsu — viskas sykiu darė neišreiškiamai didelį įspūdį. Iškilminga valanda!

Generolas, akimis atsisveikinęs su savo garsaus darbo pasekmėmis, jojo iš Žydpilės namo. Bet likimas paskyrė tą dieną viršininkui būt tik didvyriu ir visą savo kelią žymėt atminimo vertais dalykais.

Dar neišjojęs iš Žydpilės, narsus generolas pats įrodė, kad sugriauti NNN visai nereikalingi, nes juos gali atstot savosios kelnės. Tiktai tamsuoliai stražninkai nesuprato aukštų savo viršininko tikslų ir pasirūpino tą "įrodymą" paslėpt. Nusodino generolą nuo arklio, neprileido artyn nė vieno žmogaus, o patys sanitariškai apžvalgę tūlus generolo apdarus, pasistengė prašalint dalykus, persekiojamus, jų nuomone, ypač choleros laikais. Sutvarkę visa, kaip reikėjo, vėl pasodino generolą ant arklio ir lydėjo toliau.

Likimas nepamiršo savo išrinktojo. Buvo jau vakaras. Beveik pusiaukelėje, neprijojus dar Tauzintų, generolas paleido antrą "įrodymų" seriją. Stražninkai nusiminę nežinojo iš pradžios ką daryt, bet tuojau šoko į kaimą, sukėlė triukšmą ir tiesiog papasakojo, kas atsitiko su viršininku, "įsakė" boboms imt kastuvus, ražus, mazgotes ir bėgt viršininko gelbėt. Bobos stražninkų nugąsdintos ir pripratusios jų balso klausyt, pagriebė, ką reikia, ir tekinos nubėgo į pagalbą. Sunaudojusios priderančiai visus įrankius, grįžo namo, smarkiai spiaudydamosios.

Viršininkas nujojo į Tauzintų valsčiaus raštinę. Pilvas, nuskriaustas dėl "įrodymų", sušuko per savo nešiotojo lūpas:

— Ar nežinote, kad aš neturiu nei žąsų, nei ančių nei kiaušinių...

Dar nespėjo baigt, o jau nežinomos rankos sunešė visko...

-o-

Paskutinis žygis suteikė Kruglodurovui, net be korespondento pagelbos, kur kas daugiau garbės negu "įkonos" įtaisymas, nes greitu laiku pasklido žinia apie tą darbą ne tik gubernijoje, bet pasiekė net Varšuvos generalgubernatorių.

Vyriausybė, matydama, kad Kruglodurovas geresnis generolas, negu apskrities viršininkas, paketino į nuo viršininkystės atstatyt. Bet Suvalkų gubernatorius, kuris, kalbant matematiškai, taip prilygo prie Kruglodurovo, kaip Kruglodurovas prie Pstrumskio, nenorėjo su juo skirtis, pagelbėdamas perkėlė tik iš Naupilės į Pakaušpilės apskritį.

Atsisveikindamas su savo valdininkais ir pažįstamais Vakkanalijus Vziatkovičius ištarė atminimo vertus žodžius.

— Gerai, kad spėjo išsiųsti mane į Pakaušpilę viršininku, nes netrukus būčiau ten patekęs kitokiu keliu.

Pakaušpilėje yra visiems žinomas kalėjimas.

Buvo tai pirmi ir paskutiniai išmintingi žodžiai, kuriuos Kruglodurovui, viršininkaujant Naupilėje, pasisekė pasakyti. Tais žodžiais pabaigsiu ir pasakojimą apie jį.

Skaiktytojau! Galėjai pastebėt, kad visame pasakojime beveik niekur neminėjau, kuriuo metų laiku tas arba kitas dalykas dėjosi. Tai, kad ant manęs kartais nerūstautum, trumpai pasiaiškinsiu. Žiemos laiku niekados Kruglodurovas iš namų neišvažiuodavo, pasiremdamas tuo, kad jeigu Maskolijoje meška gali per žiemą miegot, tik laižydama leteną, tai šitas tinka dar labiau maskoliui valdininkui, ypač jeigu jo letenos būna dažnai suteršiamos. Todėl ir Vakkanalijus Vziakovičius Kruglodurovas visus savo garsius ir negarsius darbus atliko vien vasaromis.

VISI Į VIENINGĄ IR LIETUVAI GYVYBINĘ TALKĄ!

Skubus Tautos laisvei atgauti reikalas!

JAV prezidentas George Bush š.m. gruodžio 2-3 d. susitiks su Sovietų Sąjungos prezidentu M. Gorbačiovu.

Kreipkimės į JAV prezidentą laiškais, telefonais ar telegramomis. Taip pat prašome visus kreiptis į savo kongresmanus ir senatorius, kad jie Lietuvos laisvės reikalu kontaktuotų prezidentą. Rašant laiškus, telegramas ar skambinant telefonu, prašykime JAV prezidentą iškelti Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių išlaisvinimo reikalą — atgauti tų tautų atimtą laisvę ir nepriklausomybę.

Prašome visus įsijungti į šią bendrą veiksnių vieningą akciją. Už savo tautą bei jos laisvę esame atsakingi visi!

Pilypas Narutis
Teodoras Blinstrubas
Įgalioti Vyriausiojo Lietuvos Išlaisinimo komiteto

Grožvydas Lazauskas, pirm.
Dr. Vytautas Dargis
Amerikos Lietuvių Taryba

Dr. Petras Kisielius
Bronius Nainys
Įgalioti PLB valdybos

Dr. Antanas Razma, pirm.
Birutė Jasaitienė
JAV LB Krašto Valdyba

1989 m. lapkričio 9 d.

Informacijai kreipkitės:

ALT, 2606 West 63rd St., 312-778-6900

JAV LB, 2713 W. 71st St., 312-436-0197

Chicago, IL 60629

Prezidento adresas:
The President
The White House
Washington, D.C. 20500

Baltųjų Rūmų telefonas:
1-202-456-7639

LAIŠKO PAVYZDYS

The President
The White House
Washington, DC 20500

Dear Mr. President,

America has always been a great champion of freedom and democracy. In this spirit, Mr. President, when you meet with Mikhail Gorbachev this December 2 and 3, please pressure Mr. Gorbachev to restore full independence and freedom to Lithuania, Latvia, and Estonia and insist that Soviet armed forces be immediately withdrawn from these three occupied nations.

Respectfully yours,

TELEGRAMŲ IR LAIŠKŲ PAVYZDŽIAI

During your upcoming meetings with Mr. Gorbachev, require that freedom be restored to the Baltic States.

* * *

Insist that Mr. Gorbachev end colonial enslavement and exploitation of Lithuania.

* * *

The eyes and ears of the Baltic peoples are turned to you. Please insist that Mr. Gorbachev restore freedom to Lithuania, Latvia, and Estonia.

* * *

More than one million Americans of Lithuanian descent ask that you insist to Mr. Gorbachev to end the Soviet occupation of the Baltic States.

* * *

Please insist to Mr. Gorbachev that full freedom and independence be restored to Lithuania, Latvia, and Estonia.

* * *

Half a century of Soviet enslavement and genocide is enough. Please insist on freedom and independence for the Baltic States to Mr. Gorbachev.

Viceprovince Of Saint Casimir

Provincial Superior
The Franciscans
P.O. Box 980
Kennebunkport, Maine 04046

Office of the Provincial:
(207) 967-2031
Friary: (207) 967-2011

Nov. 9, 1989

President of the United States of America
The White House
Washington, D.C.

Dear Mr President:

This is a plea from all American citizens of Lithuanian origin.

Since you will soon meet with Mr. Mikhail Gorbachev we would like to take this opportunity to present our concerns.

After World War II three Baltic countries, and our own motherland Lithuania was one of them, were absorbed by Russia into Soviet Union. We lost our country, our freedom, and our right to religious beliefs.

Many members of our families were exiled to Siberia and suffered untold hardships.

The United States of America never recognized the occupation of these three independent countries.

After forty five years of slavery and unbelievable persecution the hopes of our people are still alive - to be free and in charge of our own destiny as a people and as a free country.

That torch of hope still burns deep within the heart and soul of all Lithuanians.

We, your Lithuanian Franciscan neighbors in Kennnebunkport, Maine are asking you to intercede for our people in their struggle to regain their freedom.

To that effect, we the governing Board of Lithuanian Franciscans are affixing our signatures.

Sincerely Yours,
Placidus Barius, O.F.M.
Very Rev. Placidus Barius, O.F.M.
Provincial
Rev. Francis Giedgaudas, O.F.M.
Vice Provincial
Rev. George Gailiusis, O.F.M
Councilor
Rev. Leonard Andriekus, O.F.M.
Councilor
Rev. John Bacevicius, O.F.M.
Superior of St. Anthony's Friary
Fr. Bernardino Grauslys, O.F.M.
Fr. Bernardino Grauslys, O.F.M.
Councilor and Secretary

SIGILLUM VICEPROVINCIAE S. CASIMIRI — O.F.M.

LIETUVIŲ PRANCIŠKONŲ LAIŠKAS AMERIKOS PREZIDENTUI G. BUSH

Lietuvių pranciškonų vadovybė Kennebunkporto vienuolyne posėdžiavo lapkričio 7 - 8 dienomis. Posėdžiaudami jie priėjo išvadą, kad reikia parašyti JAV prezidentui George Bush laišką, nes jis greitai vyks į konferenciją su Sovietų Sąjungos prezidentu M. Gorbačiovu. Labai svarbu, kad šio susitikimo metu būtų prisiminta Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės, kurias užgrobė Sovietų Sąjunga. Visos pasaulio tautos veržiasi į laisvę, taip ir Pabaltijo valstybės nori atgauti savo prarastą nepriklausomybę. Tegu prezidentas George Bush, kuris taip nuoširdžiai lenkus ir vengrus įvedė į laisvės kelią, tai padaro ir Pabaltijo kraštuose.

Laiške primenama ir tai, kad lietuviai pranciškonai Kennebunkporte yra Amerikos prezidento artimi kaimynai.

Šį laišką pasirašė: Tėv. Placidas Barius, OFM, pranciškonų vienuolijos provincijolas; Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, — viceprovincijolas; patarėjai: Tėv. Jurgis Gailiušis, OFM, Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, Kennebunkporto vienuolyno viršininkas Tėv. Jonas Bacevičius, OFM. ir Tėv. Bernardinas Grauslys, OFM. — patarėjas ir vadovybės sekretorius.

Laiško faksimilę spausdiname čia greta. Tegu tai būna paskatas ir kitiem parašyti skubius panašius laiškus, ypač prašome didžiąsias organizacijas įsijungti į šią akciją.

SENELĮ VILNIŲ IR KAUNĄ APLANKIUS

(atkelta iš 3 psl.)

ir Šv. Onos šedevrinę gotiką, ir Šv. Kazimiero ir Šventųjų Petro ir Povilo gražiausią baroką. Kai kurios tų bažnyčių gerokai apgadintos, nes dešimtmečiais buvo paverstos sandėliais.

Galvoji, koks tai baisus įžūlumas ir barbariškumas šitaip išniekinti ne tik Dievo namus, bet ir visos tautos menines bei istorines vertybes! Dabar, ačiū Dievui, daugelis tų suniekintų bažnyčių restauruojama valdžios lėšomis. Toks dėmesys tautos šventovėms yra malonus reiškinys, ypač atsimenant, kad reikia lėšų ir kitiems dalykams.

Esant Vilniuje, būtinai norisi aplankyti ir Trakų pilį, į kurią yra apie 30 kilometrų. Labai apsimoka ten keliauti. Pilis ant vandens su savo iškilmingais bokštais ir kvadratu išdėstytom tvirtovėm atrodo labai didingai. Ji savo šviežumu ir išvaizda visiškai skiriasi nuo pilių, kurias teko matyti Vakarų Europoje. Tai viena patraukliausių įžymybių užsienio turistams.

Pilies vidus, kuriame įsteigtas istorinis muziejus, ne visada atidaras publikai. Ir čia vyksta restauravimo darbai. Įeinant į pilį, ant sienos matyti dail. Vytauto Kašubos Lietuvos kunigaikščių bareljefai. Tai gipso kopijos tų švininių bareljefų, kurie prieš kelis metus buvo pavogti iš Kultūros Židinio New Yorke. Šio žymaus skulptoriaus sidabrinius medalius šv. Kazimiero garbei mačiau ir Vilniaus katedroje viduje virš durų.

Jau gana plačiai kalbėjote apie Vilnių, o ką galėtumėte pasakyti apie Kauną, kurį, kiek iš pokalbio supratau, taip pat aplankėte.

Kaune buvau rugsėjo 18 - 19 d. Stūmė noras ypač pamatyti Čiurlionio galeriją, kunigų seminariją, kurios rektorium dabar yra vysk. Vladislovas Michelevičius. Jis davė nakvynę, vaišino ir rugsėjo 18 d. 7 v.v. pakvietė kalbėti klierikams, kurių dabar yra 160.

Kalbėjaiu apie lietuvio kunigo vaidmenį mūsų tautos istorijoje ir dabar. Paskui paskaičiau keletą religinių eilėraščių. Neišsakomai miela buvo matyti tokį gausų būrį idealistų jaunuolių, pasiryžusių aukoti gyvenimą Dievo tarnybai.

Koks skirtumas tarp jų ir išeivijos lietuvių jaunimo! Lietuvoje veržtasi į seminariją net tais persekiojimų laikais, kai kunigas buvo pajuokiamas, o išeivijoje, galima sakyti, beveik visiškai nekreipta dėmesio į kunigo bei vienuolio misiją. Išeivių katalikų jaunuolių idealizmas ribojosi įstojimu į ateitininkus — ne daugiau. Per tą beveik pusšimtį metų naujų kunigų atsirado stebėtinai menkas nuošimtis.

Mūsų žymiausią dalį jaunimo

(nukelta į 5 psl.)

VLIKO SEIMO PAREIŠKIMAS LIETUVOS LAISVĖS REIKALU

VLIKo Seimas Baltimorėje, išklausęs Seimo delegatų ir okupuotos Lietuvos atstovų iš Lietuvos Laisvės Lygos, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio, Lietuvos Demokratų Partijos, Helsinkio grupės bei Krikščionių Demokratų pranešimų apie ekonominę, socialinę, kultūrinę ir politinę padėtį Lietuvoje ir Vakarų valstybių reakciją į vykstančius Sovietų Sąjungoje pasikeitimus lapkričio 5 taria:

Lietuvių tautos laisvė ir Lietuvos valstybės nepriklausomybė yra tautos egzistencijos ir jos visokeriopos gerovės būtina sąlyga.

Lietuvos valstybės suverenumas priklauso lietuvių tautai, tačiau suvereninių teisių vykdymas buvo pertrauktas. Sovietų Sąjungai vykdant Stalino-Hitlerio paktą, Lietuvos valstybė tapo Sovietų Sąjungos okupuota ir įjungta į Sovietų Sąjungą. Ši sovietų aneksija didelės daugumos laisvojo pasaulio valstybių nepripažįstama teisėta.

Lietuvių tauta niekada nesusitaikstė su jos pavergimu. Tas tautos ryžtas atgauti laisvę ir nepriklausomybę reiškėsi partizanine veikla, pasyviu pasipriešinimu, gausia pogrindine spauda ir kitomis priemonėmis okupuotoj Lietuvoj ir išeivijoj.

Gorbačiovo vykdoma atvirumo politika palietė palaipsniui vidaus reikalus ir tarptautines politines problemas, sudarydama naują politinę atmosferą. Šioje naujoje aplinkoje per pastaruosius metus Lietuvoje tapo išvystyta plati akcija, siekianti išlaikyti tautos savitumą. Seimas sveikina pradėtą okupuotos Lietuvos ir laisvojo pasaulio lietuvių organizacijų bendradarbiavimą siekiant atkurti Lietuvos valstybės nepriklausomybę.

Ryšium su pasikeitimais Sovietų Sąjungoje, po antro pasaulinio karo sukurta Europos tvarka ėmė desintegruotis dideliu greičiu: Vengrija paskelbė naują valstybinę santvarką, Lenkijos vadovavimą perėmė solidarumo atstovas, Rytų Vokietijoj ir Čekoslovakijoj vyksta masinės demonstracijos, mitingai, reikalaudami demokratinių reformų.

Gyvename nepaprastus laikus, kurie didžiai palietė Lietuvos gyvenimą, sukeldami naujų vilčių.

Seimas, visa tai imdamas dėmesin, kviečia viso laisvojo pasaulio lietuvius aktyviai remti Lietuvoje vykstančią demokratizaciją, persitvarkymą ir pastangas atkurti Nepriklausomos Lietuvos valstybę, įpareigoja VLIKo Valdybą vystyti ryšius su okupuotos Lietuvos organizacijomis, suintensyvinti politinę veiklą laisvojo pasaulio kraštuose, derinant žygius su Lietuvos diplomatine tarnyba, PLB ir atskirų kraštų organizacijomis.

Vieningai reikalaukime, kad pasyvinė nepripažinimo politika būtų pakeista aktyvia įtraukiant Pabaltijo valstybių nepriklausomybės atkūrimą į tarptautinių problemų darbotvarkę. Sujunkime savo protus ir širdis didžiajam Lietuvos tikslui atsiekti: atkurti laisvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę.

(Elta)

JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos prezidiumo nariai iš k. Almis Kuolas — sekretorius, Danguolė Navickienė, Angelė Nelsienė — XII-sios Tarybos prezidiumo pirmininkė ir Algis Raulinaitis.

NEW YORKE

NETIKĖTAS KONCERAS

Persitvarkymo Sąjūdžio pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis vėl grįžta į Ameriką, Atvyksta į Mokslo ir Kūrybos simpoziumą, kur dalyvaus bendriniame posėdyje ir pasakys kalbą apie padėtį Lietuvoje. Su juo vėl grįžta žmona Gražina.

Su jais atvyksta Vilniaus operos solistė Regina Mačiūtė. Atskridę į New Yorką, čia jie sustoja porai dienų. Ta proga rengiamas tikrai retas ir niekada negirdėtas koncertas — dainuoja Vilniaus operos solistė Regina Mačiūtė. Ją pianu palydės pianistė Gražina Landsbergienė.

Koncertas bus lapkričio 21, antradienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje. Iki savaitgalio koncerto atidėti nebuvo galima, nes svečiai išvyksta į Chicagą, kur tuoj prasidės Mokslo ir Kūrybos simpoziumas.

Nors laikas New Yorko lietuviams kiek neįprastas, bet tikimasi, kad nepraleis progos išklausyti šio netikėto koncerto. Visi ir visi kviečiami. Koncertą rengia Kultūros Židinio vadovybė.

Prieš koncertą prof. Vytautas Landsbergis Persitvarkymo Sąjūdžio pirmininkas, padarys pranešimą apie padėtį dabartinėje Lietuvoje, apie Molotovo - Ribbentropo pakto klausimą Maskvoje. Po koncerto — kavutė. Prie įėjimo aukojama.

V. Biknevičius, Commack, N.Y., atsiuntė 50 dol. prenumeratai ir spaudai paremti. Taip jau talkina treji metai. Ačiū už pastovų dėmesį.

Ed. Eitas iš Wareham, Mass., siųsdamas metinę prenumeratą, pridėjo auką *Darbininko* ateičiai užtikrinti. Dėkojame už 50 dol.

Romas Vaikasas yra atvykęs iš Lietuvos, iš Akmenės. Jis yra duonkepis, ten dirba kepykloje ir čia domisi amerikoniškomis kepyklomis. Savaitgaliais iškepa lietuviškos duonos ir ją atneša parduoti į Kultūros Židinį. Jo duona daug kuo skiriasi nuo čia kepamų lietuviškų duonų. Galima ją paragauti. Pasidairykite Židinio pastate šeštadienio ir sekmadienio popietėmis ir vakarais.

LB New Yorko apygardos apylinkių valdybų susirinkimas šaukiamas gruodžio 1, penktadienį, 7:30 v. v. Kultūros Židinyje. Bus aptarta dabartinė apylinkių veikla ir ieškoma, kaip galima tą veiklą pagyvinti. Dabar yra apylinkių, kurios nieko neveikia. Yra projektas apylinkes perorganizuoti, sujungti į vieną, kad tuo pagyvintų pačią veiklą. LB apygardos valdyba iš anksto prašo esamas apylinkių valdybas pasiruošti šiam susirinkimui ir dalyvauti.

LB NY apygardos valdyba posėdžiavo lapkričio 7 Kultūros Židinyje. Padaryti įvairūs pranešimai apie iždo stovį, veiklą, aptarti pradėti darbai — Lietuvos menininkų koncertas, Lietuvos nepriklausomybės minėjimas, kaip pertvarkyti N.Y. apygardos apylinkes, kad jos pagyvintų veiklą. Painformuota apie svečius iš Lietuvos, atvykusią ekonomistų grupę, kurią sudarė 31 asmuo, aptarti ir kiti šios apylinkės svarbūs reikalai. N.Y. apygardai pirmininkauja Vytautas Alksninis.

ELIZABETH, N.J.

Padėkos dienos proga šeimos komunija ir pusryčiai bus lapkričio 19. Už pusryčius suaugusiem 5 dol., vaikam nemokamai, jei jie bus vyresniųjų palydėti.

Altoriaus draugija Padėkos dienos proga rengia maisto krepšelius, kurie bus atiduodami parapijos vargingiesiem ir mokyklai. Parapiečiai prašomi prisidėti.

Balfas kaip kasmet, taip ir dabar daro rudens rinkliavą į vargą patekusiems lietuviams paremti. Balfo vajui vadovauja kun. Juozas Pragulbickas

Parapijos tarybos susirinkimas buvo lapkričio 15 klebonijoje 7 v.v. Dalyvavo vysk. Marconi. Kalbėta apie naująjį kleboną, kuris turės pakeisti dabartinį kleboną kun. P. Žemeikį. Į pokalbį buvo pakviesti ir parapiečiai.

Valdas Anelauskas, žurnalistas, dalyvavo Vliko seime Baltimorėje ir *Darbininkui* parengė išsamesnį to seimo aprašymą, kurį spausdinsime ateinančiuose *Darbininko* numeriuose.

SENELĮ VILNIŲ IR KAUNĄ APLANKIUS

(atkelta iš 4 psl.)

traukė ir dažnai nusinešė svetimos srovės, nieko bendro neturinčios su tautos atgimimu, kuris dabar vyksta tėvynėje. Tai be galo graudu. Iš kitos pusės, miela patirti, kad jaunimas tėvynėje nepasidavė bedieviškom įtakom ir išliko ištikimas Dievui bei tautai. Tai ypač matyti iš gausių pašaukimų Kauno kunigų seminarijoje ir taip pat Telšiuose. Po paskaitos vysk. Michalavičius pakvietė klierikams atlaikyti ir vakarines mišias.

Kitą dieną, rugsėjo 19-tą aplankiau katedrą, Maironio ir Jakšto antkapius ir Vytauto bažnyčią, kurios rektorium dabar yra kun. Ričardas Mikutavičius, labai susirūpinęs suvargusios bažnyčios atremontavimu. Jis prieš metus lankėsi Amerikoje bei Kanadoje ir tikisi iš užjūrio susilaukti finansinės pagalbos. Po šių vizitų skubėjau į Čiurlionio galeriją, kuri atrodo lyg koks paslaptingas mistikos centras. Reikia savom akim matyti šio mūsų genialaus dailininko kūrybą, kad galėtum pajusti jos gelmę.

Tikrai, kaip Aleksis Ranitas savo anglų kalba studijoje apie Čiurlionį pasakė — jis neįeina į jokią meno srovę ir savo didybėje stovi vienišas. Tai didelė garbė mažai tautai. Ateis laikas, kai pasaulis pilnai įvertins šį mūsų genijų. Ir dabar mačiau turistų būrius galerijoje, savo nustebimą reiškiančius svetimomis kalbomis.

Iš Čiurlionio galerijos einama į kitas sales, kur iškabinti didžiųjų lietuvių dailininkų kūriniai. Ten centrinėje sienoje radau ir dail. Adomo Galdiko septynis aliejinius paveikslus, darytus prieš Antrąjį pasaulinį karą. Bet šiek tiek nustebau, kad nei čia, nei Vilniaus muziejuje neradau nė vieno šio dailininko paveikslo, sukurto išeivijoje, nors Magdalena Galdikienė ir Vilniui, ir Kaunui yra padovanojusi po šimtą savo vyro paveikslų, gerai atrinktų žymiųjų išeivijos dailininkų.

Kaip jau minėjau, iš anksto labai troškau, pamatyti Mykolo Žilinsko paveikslų kolekciją, kuriai yra pastatytas modernus muziejus. Jis ir vadinamas M. K. Čiurlionio Muziejumi. Žilinskas, tas meno entuziastas, per ilgą amžių sutelkė apie 800 paveikslų, nupieštų žymių Europos dailininkų ir apimančių XV-XX amžius. Savo kolekciją jis padovanojo Lietuvai, ir dabar ji matoma minėtame muziejuje.

Jei teisingai supratau, ten kabo dalis ir iš kitur gautų senovinių meno kūrinių. Netrūksta ir šių laikų modernios krypties paveikslų, kaip Rouault'o, Chagalio, Blato, Sautino ir kitų. Ypač labai įspūdingas yra Rouaulto peisažas. Tai pats didžiausias ir gal gražiausias kokį teko matyti Amerikos muziejuose.

Kaune aplankiau ir Karo muziejaus sodelį, kur ant Nežinomo kareivio kapo pastebėjau gėlių pluokštes. Viešnagė Kaune baigėsi Rašytojų namuose, kur buvau pakviestas ir porą valandų praleidau su rašytojais. Vakarop automobiliu išvykau į Telšius.

(Bus daugiau)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licenzija V/O "VNESHPOSYLTORG"

Gerai žinoma firma su 30-ties metų patirtimi gerai ir greitai aptarnauja savo klientus siunčiant

SIUNTINIUS — DOVANAS
su apmokėtu muitu

į TSRS, tame tarpe į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kt.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA, VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Klientų patogumui visi mūsų agentai turi didelį pasirinkimą aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Dėl informacijos prašome kreiptis į mūsų pagrindinę kontorą arba į visus mūsų agentus.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
40 East 49th Street, New York, N.Y. 10017,
Tel. (212) 832 - 7550

BOSTON, MA 02127	632 Dorchester Avenue	Tel. (617) - 268 - 1303
BROOKLYN, N.Y. 11222	661 Manhattan Avenue	Tel. (718) 389-6747
BROOKLYN, N.Y. 11235	1667 Sheepshead Bay Road	Tel. (718) 769-4023
BUFFALO, N.Y. 14212	701 Filmore Avenue	Tel. (716) 895-0700
CHICAGO, ILL. 60622	2242 W. Chicago Avenue	Tel. (312) 235-7788
CHICAGO, ILL 60622	1723 W. Chicago Avenue	Tel. (312) 666-3985
CLEVELAND, OH, 44134	6089 State Road	Tel. (216) 884-1738
FORT WAYNE, IN. 46808	1807 Beineke Road	Tel. (219) 432 - 5402
HAMTRAMCK, MI 48212	11415 Jos Campau Avenue	Tel. (313)365-6350
HARTFORD, CT. 06106	1839 Park Street	Tel. (203) 232 - 6600
HERKIMER, N.Y. 13350	RR No. 1, Box 765 McKennan Rd.	Tel. (315) 866-3939
INDIANAPOLIS, IN. 46227	3216 St.Jude Drive	Tel. (317) 787 - 0052
IRVINGTON, N.J. 07111	1082 Springfield Ave.	Tel. (201) 374-6446
LAKEWOOD, N.J. 08701	901 E. County Line	Tel. (201) 363 - 2251
LOS ANGELES, CA 90046	7706 Santa Monica Blvd.	Tel. (213) 656 - 1962
MIAMI BEACH, FL. 33139	1352 Washington Ave.	Tel. (305) 532-7026
MINNEAPOLIS, MN. 55418	2422 Central Ave. N.E.	Tel. (612) 788 - 2545
NEWARK, N.J. 07106	698 Sanford Avenue	Tel. (201) 373 - 8783
NEW YORK, N.Y. 10009	122 First Avenue	Tel. (212) 533-2906
PHILADELPHIA, PA. 19115	9550-B Bustleton Ave.	Tel. (215) 698-9190
PITTSBURGH, PA. 15203	1307 E. Carson Street	Tel. (412) 481-2750
ROCHESTER, N.Y. 14621	681-683 Hudson Avenue	Tel. (716) 544 - 2151
TRENTON, N. J. 08611	703 So. Broad Street	Tel. (609) 393 - 9455
WATERVLIET, N.Y. 12189	1828 3rd Avenue	Tel. (518) 274 - 5242
WORCESTER, MA. 01607	22 Carlstad Street	Tel. (508) 798 - 2868
WHEATRIDGE, CO. 80033	4330 Quay Street	Tel. (303) 422-4330
YOUNGSTOWN, OH 44503	309 Federal Plaza West	Tel. (216) 743-0440

IŠ VISUR

— **Šeštasis Mokslo ir Kūrybos simpoziumas** Jaunimo Centre Chicagoje ir Lietuvių Centre Lemonte įvyks lapkričio 22 - 26.

— **Kun. Alfonsas Petraitis,** gyvenęs Putname, Conn., prie seselių vienuolyno, mirė lapkričio 7, antradienį. Palaidotas lapkričio 10 Dangaus vartų — vienuolyno kapinėse. Velionis buvo gimęs 1905 rugpjūčio 6, į kunigus įšventintas 1933 birželio 11. Atvykęs į Ameriką, darbavosi Albany vyskupijos parapijose.

— **Meno paroda,** rengiama Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo, įvyks lapkričio 17 Chicagos Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje.

— **Dalios Eidukaitės-Fanelli koncertas** Balzeko lietuvių Kultūros muziejuje, Chicagoje, įvyks lapkričio 19.

Darbininko metinis kalendorius 1990 metams lapkričio 7 išsiųstas visiems prenumeratoriams. Tikimasi, kad gavusieji atsiųs bent 5 dol. auką. Spalvotame viršelyje matoma Bostono tautinių šokių šokėjai ir JAV prezidentas su žmona bei pranciškonų vadovybė, dalyvaują Lietuvių dienoje Kennebunkporte, Maine. *Darbininkas*, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

— **Ieškomi Utaro Ipolito vaikai:** Mykolas, Antanas, Juozas, Elžbieta ir Marytė ar jų vaikai bei anūkai. Prieš antrą pasaulinį karą gyveno Amerikoje ir susirašinėjo su gyvenančiais Lietuvoje. Ieško Ona Čekienė, Utaro Ipolito dukters Juzės Urbaitės duktė. Atsiliepti adresu: 234571 Lietuva, Lazdijų Rajonas, Veisiejų paštas, Jakonių kaimas, Čekienė Ona, Igno.

Vl. Vijeikis. Lithuania My Heritage. Tai labai įdomus, įrištas į kietus viršelius, didelio formato albumas su angliškais paaiškinimais. 400 puslapių, daugiau negu 500 iliustracijų iš Lietuvos gyvenimo: žymieji žmones, gamtos vaizdai, miestai ir bažnyčios, tautiniai papročiai, šokiai, paminklai. Graži dovana Kalėdų ir kitomis progomis. Kaina 20 dol. Persiuntimui pridedama 2 dol. *Darbininkas*, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Darbininko prenumeratoriams, dar iki šiol neatsilygnusiems už 1989 metų laikraščio siuntimą, išsiųsti raginimai atsilyginti. Metinė prenumerata ir kitiems metams lieka tik 20 dol. Laukiama bent 5 dol. auka už kalendorių. 1990 metais *Darbininkas* minės 75 metų sukaktį. Skaitytojai raginami prisidėti prie jubiliejinių metų šventimo savo auka. Geradariai, paaukoję vieną dolerį už kiekvienus metus, bus laikomo garbės prenumeratoriais. Priimamos ir kitokios aukos.

— **Nauji Darbininko skaitytojai:** A. Rusc, Kearny, N.J., A. Šmulkštienė, Chicago, Ill. Užsakė kitiems: J. Gudaitienė, Richmond Hill, N.Y. — A. Gudaičiui, New York City. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams *Darbininko* prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

DĖMESIO! **DĖMESIO!**

VISIEMS LIETUVIAMS,
KURIE LANKOSI AMERIKOJE
AR KURIE VYKSTA Į LIETUVĄ
ĮSIGYKITE VISUS ELEKTRONINIUS REIKMENIS
PAGAL EUROPIETIŠKĄ 220 VOLTŲ ELEKTROS SROVĘ

TIMURS STORE
JOY – LUD
ELECTRONICS

200 5TH AVE (tarp 23 & 24 Gatvių)
NEW YORK, N.Y. 10010
TELEFONAS (212) 807 - 8484

TELEVIZIJOS APARATAI
(Įvairaus dydžio ir įvairių firmų)

KOMPIUTERIAI
LYGŪS IBM PC SISTEMAI
SU SPALVOS REGULIAVIMO IR
ATSPAUSDINIMO APARATŪRA

Visi kompiuteriai gaminti 1989 metais amerikiečių firmos INNOVATION, kuri duoda vienerių metų garantiją Lietuvoj

ELEKTRONINIAI PIANINAI
ĮVAIRIAM NAUDOJIMUI

TELEFONŲ ATSAKYMO APARATAI

PANASONIC M7
COMCORDER VIDEO FILMAVIMO
APARATAI PAL SISTEMAI

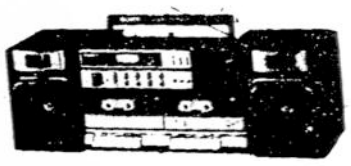

ĮVAIRŪS RADIJO APARATAI
SU TRUMPOM BANGOM

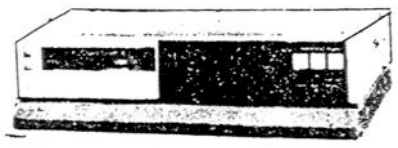

VCR (Video juostų rekordavimo ir grojimo aparatai) PAK/SECAM/DK SISTEMAI
(Įvairių firmų, įskaitant ir Panasonic)

VISA APARATŪRA
TURI PAAIŠKINIMUS IR
RUSŲ KALBA

MES TAIP PAT TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ SONY, MAXWELL IR KT. ĮVAIRAUS ILGUMO VIDEO IR AUDIO KASEČIŲ

HI TECH COMPUTERS

Our store, the first and only during emigration, sells high quality equipment for business and personal use. We have computers of 30 most famous firms. You will buy in our store only the best electronics; also you will receive profesional advice.

We sell all computer components, accessories and programs separately too.

We have a large choice of TVs, Fax, Camcorders, VSRs, shortwave radios, 2-cassette-recorders, phones, answering machines, kitchen supplies, etc., etc.

Special price for computers at 220 V and Pal Secam system electronics which you can use in Lithuania and Europe.

We speak English and Russian

41 W 35th Street, between 5 and 6 Ave., Manhattan, N.Y. 212 465 - 0621

Dar galima gauti Lietuvos krikščionybės jubiliejaus medalį *Darbininko* administracijoje. Medalis yra pusantro colio dydžio, antikinės bronzos — kaina 10 dol., pasidabruotas — 40 dol. Persiuntimui pridėti 1 dol.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Švenčių proga nusipirkime lietuviškų knygų ir plokštelių. Jų galima gauti Darbininko administracijoje — 718 827 - 1351.

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukas siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

LITHUANIAN COOKERY
in English, 316 pages, price 10 dol.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastikiniu aplanku. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 12 dol. Persiuntimas ir Postage 1.50 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

LIETUVOS

1990 DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĖ

ĮVYKS LIEPOS 5 - 8 DIENOMIS

Viešbučių vietos jau patvirtintos. Vietos yra ribotos. Viešnagės maršrutai Lietuvoje bus 7, 11 ir 14 dienų.

Norintieji šioje šventėj dalyvauti, galite rezervuoti sau vietą siųsdami $250.00 į BALTIC TOURS kelionių agentūrą.

BALTIC TOURS
77 OAK ST., SUITE 4
NEWTON, MA 02164
TEL. 617-965-8080
FAX: 617-332-7781

NAUJI IR NAUDINGI PASIKEITIMAI SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ SIŲSTI

Siūlome tris būdus paremti artimuosius Lietuvoje:

1. Jau galima siųsti siuntinius su pilnai apmokėtu muitu čia: Lietuvoje nereikės mokėti jokių mokesčių. Leidžiamųjų siųsti daiktų sąrašas yra daug platesnis, kiekiai didesni ir muitas mažesnis. Galima siųsti ir medžiagas.

2. Nereikia važiuoti į Vilnių nupirkti giminėms dovanas dolerinėje krautuvėje, tą galima atlikti per mus Londone.

Svarbesnės prekės dolerinėje krautuvėje yra šios: automobiliai, šaldytuvai, siuvamos mašinos, televizoriai, magnetofonai, videomagnetofonai ir kt.

3. Siunčiame ir toliau siuntinius kada siuntinio gavėjas pats apmoka muitą. Tokių siuntinių pasiuntimas yra žymiai pigesnis.

Mūsų siunčiama elektrinė aparatūra yra tinkama naudojimui Lietuvoje. Videomagnetofonas vartojimo instrukcijas turi ir rusų kalba. Lietuviškai instrukcijų dar nėra.

Sudarant testamentus suteikiame praktišką patarimą, persiunčiame palikimus į Lietuvą naudingiausiu PAVELDĖTOJUI BŪDU.

BALTIC STORES & CO. Z. Juras,
11 London Lane, Bromley,
Kent, BR1 4HB, England. Tel. 01 460 - 2592

Lithuanian Heritage — Jigsaw puzzle. Seniem ir jauniem įdomus žaidimas — iš spalvotų gabaliukų sudėstytas Lietuvos žemėlapis su didvyriais, jūra, miškais, ežerais, upėmis ir laukais. Pridėtas istorinis katalogas anglų kalboje. Tinkama dovana visiems. Dėžutė siunčiama visur tik už 14 dol. *Darbininkas*, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Lithuanian Cookery, trečioji laida, ką tik išspausdinta prancūzkonų spaustuvėje Brooklyne. Pirmoji laida buvo išleista 1976 m., antroji — 1980, trečioji — 1989. Knygos kaina 12 dol. Persiuntimui pridedama 1.50 dol. Prisiuntimui pridedama 1.50 dol. Įrišta į plastikinius viršelius, susegta plastikine spirale, patogu atskleisti ir panaudoti. *Darbininkas*, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kiekvienas būkime lietuviškos spaudos platintojas, palaikytojas, nes tik spauda yra mūsų lietuviškos gyvybės ženklas.

ĮDOMIOS KNYGOS

A. Baranausko, *Profesorius Rakūnas*, romanas, kietais viršeliais. 13 dol.

B. Daunoro, *Čekisto naguose*, kietais viršeliais. 10 dol.

K. Almeno, *Sauja skatikų*, detektyvinis premijuotas romanas. 10 dol.

Juozo Urbšio, *Atsiminimai*. Redagavo P. Narutis. 8 dol.

A. Rubšio, *Islamas — religija, kultūra, valstybė*. 5 dol.

Persiuntimui pridedama po 1 dol. už knygą. Gaunama *Darbininko* administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.**

Atsilyginu už 1989 metus.

Prašau pratęsti prenumeratą 1990 metams.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiem kitiem prenumerata — 20 dol. metam.

Siunčiu už prenumeratą $.....
Už kalendorių $.....
Spaudai paremti $.....

Skiriu stambesnę auką 1990 — sukaktuvinių 75 — metų proga

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

Čia galite gauti:
Lietuviškas VISA korteles
Pinigines perlaidas
Čekių sąskaitas
Taupymo sąskaitas
Įvairias paskolas
Įvairius taupymo certifikatus

—Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.—

KASOJE taip pat galite mainyti čekius, pervesti Social Security indėlius, atidaryti arba perkelti IRA fondus ir atlikti kitus bankinius reikalus.

Jūsų laukia lietuviškas patarnavimas, maloni nuotaika ir naudinga ateitis

Naujas K A S O S adresas: 86 - 21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: 718 441 - 6401.

Lietuvos "Miss Gracija 1989", sportininkė Erika Meškauskaitė.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventė minima lapkričio 26, sekmadienį. Apreiškimo parapijoje. 11 val. bus mišios už žuvusius kovotojus dėl Lietuvos laisvės. 12:30 v. parapijos salėje akademinė dalis. Žodį tars Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, paskaitą skaitys Amerikos aviacijos pulk. leit. Donatas Skučas. Meninėje dalyje dalyvaus aktorius Tadas Alinskas, muzikė Gintarė Bukauskienė ir studentas Aleksandras Maldutis. Po programos bus kavutė ir pabendravimas. Minėjimą rengia New Yorko ramovėnai, birutietės, šauliai ir šaulės.

Bridges —tai žurnalas anglų kalba, bet lietuviškomis temomis. Metinė prenumerata 12 dol. Administracijos adresas: P. O. Box 3050, Worcester, Mass. 01613. Tai graži dovana lietuviškai neskaitantiems. Redaguoja E. Meilus, Jr.

ARTS CLUB TEATRAS STATO LIETUVIŠKĄ VEIKALĄ

Vilniuje Jaunimo teatras buvo pastatęs Sauliaus Šaltenio veikalą *Škač, mirtie, škač*. Veikalas ėjo su dideliu pasisekimu.

Aktorius Arūnas Čiuberkis veikalą išvertė į anglų kalbą. Angliškai veikalas vadinasi *Scoot, Death, Scoot*.

Arts Club teatras, kuris veikia Aušros Vartų parapijos salėje, tą veikalą pastatė. Režisavo Rasa Allan Kazlas. Pastatyme dalyvauja šie aktoriai: John Haggerty, Joseph Hillyer, Tom Dale Keever, Doug Kruse, Kyle McMahan, Andrea Mead, Julia Nasvytis, F. L. Schmidlapp, Ariane Smith, Paul Tedaro.

Iš viso bus 11 spektaklių, lapkričio mėn. 17, 18, 19, 25, 26, 30;gruodžio mėn. 1, 2, 3, 7, 8, 9. Savaitės dienomis bus 8:30 v.v., sekmadieniais tik dienos metu 2 v. popiet. Įėjimas 8 dol.

Rezervacijos reikalu skambinti: 212 673 -5636. Salės adresas: Our Lady of Vilnius Chnurch, 570 Broome Street (West of Varick), Manhattan.

Aktoriai, kurie dalyvauja veikale "škac, mirtie, škac", pastatyme. Iš k. Julija Nasvytis, Andrea Mead, Rasa Allen Kazlas — direktorė, Joseph Hillyer, Paul Todaro.

A. A.
ALDONAI DANILIAUSKIENEI

mirus, jos vyrą Juozą, seserį Juditą ir kitas gimines, gyvenančias Lietuvoje, giliai užjaučiame.

Aleksandra ir Petras Matekūnai

IŠ LIETUVOS ATVYKSTA OKTAVA

Gruodžio mėn. pabaigoje į New Yorką iš Lietuvos atvyksta muzikinis ansamblis "Oktava". Pirmas pasirodymas bus Lietuvių Atletų Klubo ir Maironio mokyklos rengiamame Naujųjų Metų sutikime, kuris bus Kultūros Židinyje. Jie pažadėjo lietuviška šokių muzika newyorkiečius linksminti visą vakarą.

Po šio pasirodymo prasidės jų gastrolės. Aplankys Baltimorę ir kelias Floridos lietuviškas kolonijas. Vėliau vyks į lietuvių centrą, į Chicagą. Ten numatyti bent keli koncertai. Po to keliauja į Clevelandą, Torontą. Vasario mėnesį per Rochesterį grįžta į New Yorką, kur turės lietuviškų dainų ir muzikos koncertą. Dar yra užprašyti nuvykti į Bostoną, gal ir į Hartfordą.

Po visų gastrolių iš New Yorko išskrenda atgal į Lietuvą. Oktava yra profesinis muzikų ansamblis, priklausąs Lietuvos tautinei filharmonijai. Ansamblis yra koncertavęs ir dalyvavęs tarptautiniuose festivaliuose ir laimėjęs įvairių pryzų. Teko rungtyniauti festivaliuose Paryžiuje 1987, Turkijoje ir Suomijoje 1988 metais. Gastrolėm buvo nuvykę į Angliją, Meksiką, Vengriją, Čekoslovakiją ir net į aštuonias Afrikos valstybes ir dar kitur.

Su Oktavos instrumentais dar keliauja du populiarūs šokių ir lietuviškų dainų solistai — Žilvidas Bobelis ir Liūtauras Čepraskas. Turi gražius balsus, dainuoja modernios muzikos kūrinius ir "rock & roll".

Kartu su jais keliauja Lietuvos "Miss Gracija 1989". Tai lietuviška gražuolė, laimėjusi 1989 gražuolių konkursą. Ji yra Erika Meškauskaitė, tarptautinės klasės sporto meisterė, sportinės gimnastikos ir šokių dviejų sidabro medalių čempionė. Ji taip pat pasirodys drauge su Oktavos ansambliu.

Oktavos ansamblis yra išleidęs šokių ir lietuviškos muzikos kasetę, vienos valandos. Ją galima jau dabar gauti pas sportininkus ir Lietuvių Atletų Klube.

Atletukas

Aleksandra Palienė iš Šiaulių atvyko pas savo brolius Bronių ir Vytautą Oniūnus ir jų šeimas, kurie visi gyvena Juno Beach, Fla., Išskirti jie buvo 45 metus. Pasisvečiavusi brolių namuose, ji vyks į Torontą, kur gyvena jos vyras Jurgis Palys. Karo audros jos vyrą nubloškė į Vakarus, o ja, Raudonosios Armijos atskirta, pasiliko Šiauliuose. Susitinka po 45 metų.

Kun. Brunonas Bagužas, gyvenąs Salantuose, lapkričio 11 atvyko į New Yorką, sekmadienį Apreiškimo parapijos bažnyčioje laikė sumą ir pasakė pamokslą. Lapkričio 13 išvyko į Worcestery, Mass, aplankyti sergančios sesers. Amerikoje išbus ilgesnį laiką.

Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventėje. kuri bus lapkričio 26 Apreiškimo parapijos bažnyčioje ir salėje.

PADĖKA

Lietuvių Fondo koncertas įvyko spalio 28 Kultūros Židinyje Brooklyne. Jis praėjo su pasisekimu. Apgailestaujame, kad nedalyvavo daugiau žmonių. Programą gi atliko jauna ir talentinga smuikininkė ir pianistas. Visi dalyviai buvo sužavėti programa ir jos atlikėjais. Dėkojame viešniai Marijai Remienei, Lietuvių Fondo valdybos pirmininkei, už dalyvavimą koncerte ir pateikimą informacijos apie fondo veiklą.

Esame dėkingi mūsų daugiamečiams talkininkams, kurie ir sudarė koncerto rengimo komitetą. Štai jie: Dana ir Algis Šilbajoriai, Irena ir Vytas Alksniniai, Ramutė ir Algis Česnavičiai, Zita Jankauskaitė, Bronė Lukoševičienė, Marytė Menčiūnienė, Vida ir Algis Jankauskai. Dėkojame Šilbajoriams už menininkų pernakvydinimą ir jų globojimą.

LF nariai atsiliepė ir pirko loterijos bilietus, kurių išpardavimas mums prisidėjo prie koncerto išlaidų padengimo. Esame jiems dėkingi. Loterijos fantus taip laimėjo: žemaitiškos duonos kepalą — . p. Diržienė iš Woodhaveno, 50 dol. premiją — A. Šilbajoris, — jis savo laimėjimą paaukojo LF; 100 dol. premiją — J. Pumputienė, Anastazijos Tamošaitienės paveikslą laimėjo S. Kleivienė iš Richmond Hill, N.Y.

Dėkojame visiems prisidėjusiems prie šio koncerto parengimo ir pasisekimo.

Ypatingai dėkojame visiems, kurie atėjo į koncertą ir tuo parėmė mūsų darbą.

Lietuvos Fondo koncerto rengimo komitetas

Prekybininkų grupėje, atvykusioje iš Lietuvos, yra 31 asmuo. Savaitę praleido New Yorke, susipažino su miestu, su įvairiom įstaigom, įmonėm, kaip jos tvarkomos ir kaip jos veikia. Iš New Yorko išskrido į Floridą, kur Marco saloje vyksta ekonominė Lito konferencija. Ten bus įvairios paskaitos, kurias skaitys lietuviai ir amerikiečiai įvairūs specialistai. Atvykusi grupė yra įvairių fabrikų, įmonių ir bankų vadovai ir nori pagerinti savo gamybą, surasti eksportui. Juos pasikvietė ir juos globojo investavimo bendrovė Litas, kuriai vadovauja VytautasVebeliūnas.

Lietuvių kalbos pamokos suaugusiems nekalbantiems lietuviškai, vyksta kiekvieną šeštadienį Lituanistinės mokyklos pamokų metu 111 St. ir 85 Ave., Holy Child mokyklos patalpose nuo 9 val. ryto. Kas norėtų pramokti lietuvių kalbos, sužinoti apie Lietuvos geografiją, istoriją, padainuoti ir bendrai daugiau susipažinti su lietuvių kultūra, kviečiami atsilankyti į šeštadieninę mokyklą. Ypač šiais metais, kada Lietuvos vardas plačiai minimas viešoje spaudoje, atsiranda didelis susidomėjimas ir lietuvių kultūra ne tik tarp lietuvių-kilmės žmonių, bet ir kitų amerikiečių. Dėstytoja yra Genė Gedminienė, profesionalė mokytoja, turinti New Yorko miesto mokytojos leidimą, toje srityje dirbanti daugelį metų. Jai talkina Marytė Kuncienė.

Raymond J. Dzek, Morgan Hill, Calif., ilgametis skaitytojas jau ketveri metai prie prenumeratos prideda ir auką laikraščiui stiprinti. Ačiū už 50 dol.

BOSTONO ŽINIOS

Laimėjo 10,000 dolerių

Siekdama sutelkti lėšų didelėms namo išlaikymo išlaidoms padengti, So. Bostone Lietuvių Piliečių d-jos valdyba suorganizavo piniginę loteriją. Tai padaryta kitaip, negu iki šiol buvo įprasta. Jei anksčiau panašiose loterijose laimėjimai buvo šimto dolerių ar net mažesni, tai šį kartą skirtas vienas didelis laimėjimas 10,000 dolerių sumoje. Ir loterijos bilietų net nemėginta parduoti daug, bet tų bilietų kaina — 100 dolerių. Iš viso tokių bilietų atspausdinta ir parduota 200. Taigi, iš viso sudaryta 20,000 dolerių. Pusė tos sumos skirta laimėtojui, o kita pusė liko loterijos organizatoriams, šiuo atveju So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jai.

Minimas 10,000 dolerių loterijos laimėjimas traukimo kelių paskirtas spalio 15 įvykusiame d-jos metiniame renginy, vadinamame "šurum-burum". Jis teko Irenai Veitienei iš Miltono.

Lituanistinės mokyklos sukaktis

Šiemet sukanka 40 metų, kai veikia Bostono aukštesnioji lituanistinė mokykla. Tos sukakties pagrindu lapkričio 25 d. 6 val. vakare So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje mokyklos tėvų komitetas rengia iškilmingą "Gintarinių metų" vakarą. Visos mokyklos abiturientų laidos raginamos susisiekti su savo laidos draugais ir paraginti juos visus atvykti į rengiamą vakarą. Laida su didžiausiu dalyvių procentu gaus dovaną.

Vakaro programoje sol. Daivos Mongirdaitės atliekamas dainų ir arijų rinkinys, akompanuojant Lorraine DiGregorio. Šalia to ilgus metus buvęs mokyklos vedėju poetas Antanas Gustaitis papasakos savo prisiminimus iš mokyklos istorijos, o mokiniai pateiks vinjetes "Vaizdai iš lietuviškos mokyklos".

Stalai užsisakomi iš anksto pas Normą Šnipienę telefonu 508 - 359 - 7891, Marytę Goštautienę telefonu 617 769 - 4872 arba Rimą Veitą telefonu 617 - 848 - 5824.

Visi Bostono ir apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti į šį retą vakarą, pabendrauti su draugais ir mūsų jaunimu, paremti lituanistinę mokyklą.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telef. 508 586-7209.

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways
Fast, convenient, private, safe, free!
That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigus padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj ir traukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday through Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gallivan Blvd
8:30 AM to 5:30 PM
Mon., Tues., Wed. & Fri.
Thurs. 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgičių.

Norį įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, PA 18703. Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į Susivienijimo direktorių Joną A. Vainių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847 - 2686.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
UŽEIKITĖ – ĮSITIKINSITE!

10 DIDŽIULIŲ KRAUTUVIŲ 10

New Yorke: 1654 2nd Ave., (85-86 St) — TR 9 - 3047
Astorijoje: 28-28 Steinway St. — AS 4 - 3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave.— 343-6116
Franklin Square, L. I.: 981 Hempstead Tpke. 437 - 7677
Ridgewood, N.Y.: Eddy's Prime Meats 71-27 Myrtle Ave. — 718 821 - 7262
Ringwood, N.J. Alpine Deli — 1165 Greenwood Lake TPK 201 — 728 - 1646
Farmington, CT.: Hans & Fritz Deli, 270 Farmington Ave. — 203 677- 7000
Danbury, CT: Danbury Gourmet, 296 Main St. 203 - 744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wursthaus, 950 Boston Providence Highway, 617 762-9095
Wayne, N.J., 1234 Willowbrook Mall—201-785-0542

DARBININKAS

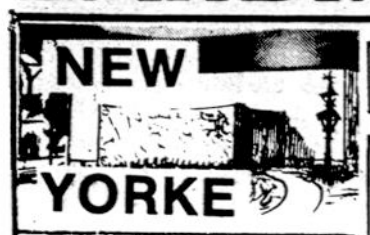

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Redakcija. . . . . .(718) 827-1352
Administr. . . . . .(718) 827-1351

Spaustuvė . . . . . .(718) 827-1350
Vienuolynas . . .(718) 235-5962
Vyskupas . . . (718) 827-7932
Salė (kor.) . . . . . (718) 827-9645
Salės adm. . . . .(718) 235-8386

LK Moterų Sąjungos 29 kuopos narių susirinkimas bus sekmadienį, lapkričio 19 d., 1 v. popiet pas kuopos pirmininkę E. Kezienę, 80 - 69 90 Ave., Woodhavene. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

Lietuvos vyčių 110 kuopa Maspeth lapkričio 26 turės savo pamaldas — 11 val. mišias. Po mišių pietūs parapijos salėje. Pietų metu kalbės viešnia iš Lietuvos.

Apreiškimo parapijos Lietuvos vyčių 41 kuopa kartu su parapijos choru ruošia bendras kūčias gruodžio 10 tuoj po sumos mokyklos salėje. Kaina 12 dol., su rezerevacija. Kviečiami visi dalyvauti. Dėl bilietų skambinti Vito Senken 718 782 - 6965.

N.Y. Lietuvių Jaunimo Sąjunga labai aktyviai buvo įsijungusi į akciją, kad kongresas paskirtų tris ir pusę mil. dolerių paremti laisvės judėjimą Pabaltijo kraštuose. Sąjungos nariai senatoriui Moynehan parašė apie 80-100 laiškų, skambino telefonais, siuntė telegramas.

Lietuvos menininkų koncertas rengiamas gruodžio 9 Kultūros Židinyje. Atvyksta operos solistas Vaclovas Daunoras, dramos aktorius, komikas, Gražys, New Yorke buvojęs su Jaunimo teatru, ir pianistas Robertas Bekonis. Nuo New Yorko jie pradės koncertų seriją per lietuvių kolonijas Amerikoje. Menininkus pasikvietė LB New Yorko apygardos valdyba.

A. Maceikos vardo biblioteka Kultūros Židinyje yra atidara sekmadieniais nuo 12:30 v. iki 2 v. popiet.

Danutė Šilbajorienė savo tėvų a.a. Jono Galinio ir Viktorijos Galinienės įamžinimui ir Kultūros Židinio rėmėjų paminklinės lentos pataisymui paaukojo 1,500 dol. Kultūros Židinio administracijos valdyba už auką nuoširdžiai dėkoja.

M. Marijošius, Port Washington, N.Y., jau penkti metai prie metinės prenumeratos prideda ir auką spaudai stiprinti. Šiais metais vėl gauta 50 dol. Ilgamečiui rėmėjui dėkojame.

ATVYKSTA A. TERLECKAS IR V. PETKUS

Aplankę Chicagos, Los Angeles, Baltimorės, Clevelando ir Detroito lietuvius, lapkričio 16, šį ketvirtadienį, į New Yorką atvyksta Antanas Terleckas ir Viktoras Petkus.

Susitikimas su jais bus lapkričio 18, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje. Tautos Fondas ir Altas kviečia visus atsilankyti.

A. Terleckas ir V. Petkus ilgus metus buvo kalinami sovietų kalėjimuose. Jų išlaisvinimu rūpinosi ne tik lietuviai bet ir kitos tarptautinės organizacijos. Abu yra Laisvės Lygos steigėjai ir reiškiasi kaip "moralinė jėga" (Juozaičio žodžiais) Lietuvos išlaisvinimo kovoje.

Kazimiera Prunskienė, žymi Lietuvos ekonomistė, buvo žadėjusi atvykti į Ameriką. LB New Yorko apygardos valdyba lapkričio 19 rengė jos sutikimą su New Yorko visuomene. Dabar gauta žinia, kad ji šiuo metu į Ameriką neatvažiuos. Kelionė atidėta vėlesniam laikui.

Vitalija Sližienė išsikėlė į kitą butą. Dabar jos adresas yra 80-39 87 Rd. Woodhaven, N.Y. 11421. Telefonas lieka tas pats: 718 296-2844.

Darbininkas ateinančiais metais mini 75 metų sukaktį. Ta proga priimami sveikinimai, kurie bus spausdinami Darbininke. Taip pat priimamos ir aukos šios sukakties proga. Rudeniop bus surengtas didesnio pobūdžio renginys su atitinkama programa. Renginiui ir visam minėjimui pravesti numatoma sudaryti plačios apimties komitetą.

Darbininko metinis kalendorius su spalvotu viršeliu persiunčiamas į Lietuvą jūsų draugams ir pažįstamiems oro paštu. Pranešant gavėjo adresą, prašoma pridėti 7 dol. už kiekvieną kalendorių. *Darbininkas,* 341 Highland Blvd., Brooklyun, N.Y. 11207.

Išnuomojamas butas — trys su puse kambario Woodhavene. Skambinti bet kada 718 296 - 8098.

Galime atidaryti sąskaitą doleriais jūsų giminėm Lietuvoje. Galės pirkti "dolerinėje" šiuo metu trūkstamų prekių: muilo, aliejaus ir kitko. Romas Pukštys, Transpak, 2638 West 69 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 312 436 - 7772.

Reikalingiausių vaistų siuntimas į Lietuvą: Bayer aspirinas, multivitaminai, vaikam vaistai — 65 dol. su pristatymu. **Muito nėra.** Siunčiame ir receptinius vaistus. Vaistai siųsti paštu draudžiama. Romas Pukštys. Transpak, 2638 West 69 St., Chicago, Ill., 60629. Tel. 312 - 436 - 7772.

Sportininkai irklininkai, buvo atvykę į Seattle, Washington, kur dalyvavo įvairiose varžybose. Abi komandos laimėjo visas varžybas, kuriose jos dalyvavo. Grįždamos į New Yorką atskrido lapkričio 13 į La Guardia aerodromą. Aleksandras Vakselis pasamdė autobusą ir abi komandas pervežė į Kennedy aerodromą. Sportininkai tą pačią dieną per Maskvą išskrido į Vilnių. Vyrų komandai vadovavo Vytautas Briedis, moterų komandai Eugenija Umnova.

Žalgiris, Lietuvos pagarsėjusi futbolo komanda, lapkričio 12 žaidė rungtynes Jersey City, N.J. Rungtynes laimėjo 1:0. Po rungtynių sportininkams priėmimą suruošė inž. Vytautas ir Bronė Pauliai, gyveną Patersono aplinkoje.

Marija Volskienė iš Brooklyno, N.Y., staiga susirgo. Paguldyta Parkway ligoninėje, kur lapkričio 10 jai padaryta sunki vidurių operacija. Ligonė yra dr. A. Kruko priežiūroje.

Ieško namų apyvokos darbo. Skambinti vakarais po 6 v. 718 592 - 9519.

Parduodamas namas Forest Parkway Woodhavene. Skambinti 718 296-2237.

EARN MONEY watching TV! $50,000/yr. income potential. Details (1) 805 687 - 6000. Ext. K-4505.

ATTENTION — GOVERNMENT SEIZED VEHICLES: from $100. Fords, Mercedes, Corvettes, Chevys. Surplus Buyers Guide. 1-602 - 838 - 8885, Ext. A 6057.

ATTENTION – GOVERNMENT HOMES from $1 (U-repair). Delinquent tax property. Repossessions. Call 1-602-838-8885. Ext. GH 6057.

ATTENTION – HIRING! Government jobs — your area. $17,840 — $69,485. Call 1-602-838 - 8885. Ext. R 6057.

LAISVĖS ŽIBURIO VAKARE VAIZDAJUOSTĖS IŠ LIETUVOS

Laisvės Žiburio rengiamas rudens koncertas buvo lapkričio 4, šeštadienį, Kultūros Židinyje. Vakaro programoje buvo rodomos vaizdajuostės iš dabarties gyvenimo Lietuvoje. Dalį tų vaizdajuosčių nufilmavo Gerimantas Penikas , kai šią vasarą lankėsi Lietuvoje, dalį turėjo Daiva Kezienė. abu suredagavo ir parengė įdomų vaizdajuosčių vakarą.

Buvo parodyta kokia 12 vaizdajuosčių. Ten buvo visokiausių scenų, visų didžiųjų įvykių, kurie nutiko šią vasarą Lietuvoje: iš Sibiro parvežami tremtinių karstai, atkasami partizanu kapai pamiškėse ir iškilmingai palaidojami, įvairios demonstracijos, Kryžių kalnas ir kita. Įspūdingiausia bene buvo rankų grandinė Vilnius — Talinas.

Buvo parodyta dviem ekranais, kurie buvo pastatyti salės viduryje. Taip publika geriau matė vaizdus.

Visos šios juostos yra istorinės ir ateityje vaizdžiai parodys, kaip kadaise lietuviai kovojo dėl savo nepriklausomybės.

Po šios programos buvo tradicinės vaišės, šokiai, pasižmonėjimas. Kaip pats Romas Kezys, programos vedėjas, paskelbė, kad tai buvo jų 47 Laisvos Žiburio koncertas. Publikos į šį koncertą atsilankė mažiausiai iš visų kitų koncertų. Atsilankė apie 200. (p.j.)

Kalėdų Švenčių ir Naujųjų Metų proga savo draugus ir pažįstamus galite sveikinti per *Darbininką,* pridėdami spaudai paremti auką. Siunčiant sveikinimo tekstą, nelaukite paskutinių dienų, nes paštas veikia ganėtai ir Jūsų artimieji bei draugai gali nesulaukti Jūsų sveikinimo prieš šventes. Sveikinimo tekstą siųskite adresu: *Darbininkas,* 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

N.Y. JAUNIMO SĄJUNGA KVIEČIA VISUS Į

VYTAUTO KERNAGIO KONCERTĄ

"Dainos teatras, nepakartojamas kabaretas tarp girnų"
Pirmą kartą New Yorke
gruodžio 1, penktadienį, 8 v.v.
Kultūros Židinyje Brooklyne
Įžanga — 10 dol.

Informacijos reikalu skambinti Daivai Izbickaitei: 718 849 - 1859

ANTANAS TERLECKAS
VIKTORAS PETKUS,

ilgus metus praleidę sovietiniuose kalėjimuose, Lietuvos Laisvės lygos steigėjai, kovotojai dėl Lietuvos laisvės, atvyksta į New Yorką

JŲ SUSITIKIMAS SU LIETUVIŲ VISUOMENE

bus lapkričio 18, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje.

Padarys pranešimą apie padėtį okupuotoje Lietuvoje, atsakinės į klausimus.

Susitikimą rengia ir visus atsilankyti kviečia

TAUTOS FONDAS IR ALTAS

RUDENS ŠOKIAI JAUNIMUI

Š. m. lapkričio mėn. 24, penktadienį,
Padėkos dienos savaitgalį,
Židinio mažojoje salėje, Brooklyne
bus

JAUNIMO PASILINKSMINIMAS IR ŠOKIAI

Pradžia 8 v.v.

Visas dar gyvas New Yorko ir apylinkių jaunimas kviečiamas šokiuose dalyvauti

RENGIA IR KVIEČIA
LIET. ATLETŲ KLUBO JAUNIEJI SPORTININKAI

MAIRONIO MOKYKLA IR LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS KVIEČIA JUS Į

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ

Programą atliks ir šokiams gros

OKTAVA,

– kokteiliai
– vakarienė
– šokiai;

Stalus užsakyti pas:
V. Kulpą — (718) 846 - 1056
A. Marijošienę — (516) 883 - 9350
V. Matusaitienę — (201) 994 - 1229

Įėjimas: $40.00 suaugusiems
$20.00 jaunimui iki 18 m.

Reikalinga ir pritinka— Paskaityti Darbininką.

NETIKĖTAS IR ĮDOMUS KONCERTAS

Š. M. LAPKRIČIO 21, ANTRADIENĮ, KULTŪROS ŽIDINY

DAINUOJA
VILNIAUS OPEROS SOLISTĖ
REGINA MAČIŪTĖ

AKOMPONUOJA
GRAŽINA LANDSBERGIENĖ

Prieš koncertą prof. VYTAUTAS LANDSBERGIS, Lietuvos persitvarkymo Sąjūdžio pirmininkas, padarys pranešimą apie dabartinę padėtį Lietuvoje.

Visi svečiai specialiai atvyksta iš Vilniaus ir pakeliui į Mokslo ir Kūrybos simpoziumą Chicagoje sustoja New Yorke

Po koncerto — kavutė

Koncertą rengia ir visus atsilankyti kviečia

KULTŪROS ŽIDINIO VADOVYBĖ

Įeinant aukojama

LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMO SUKAKTIES MINĖJIMAS NEW YORKE

lapkričio 26, sekmadienį, Apreiškimo parapijoje

11 val. iškilmingos pamaldos už žuvusius kovotojus dėl Lietuvos laisvės
12:30 val. parapijos salėje akademija:
Lietuvos gen. konsulo ANICETO SIMUČIO žodis
paskaita — pik. itn. DONATAS SKUČAS
ir meninė dalis, kurioje dalyvaus:
akt. TADAS ALINSKAS, muz. GINTARĖ BUKAUSKIENĖ ir stud. ALEKSANDRAS MALDUTIS

Po programos — pabendravimas, kavutė.

Būtų prasminga, kad organizacijos šventėje dalyvautų su vėliavomis.

Įėjimo auka — 5 dol.

Visi maloniai kviečiami!

RENGĖJAI:
NY RAMOVĖNAI, BIRUTIETĖS IR ŠAULIAI,-ĖS